

ZPMP v SR

ZPMP v SR
Alstrova 153, 831 06 Bratislava
tel.: 02/63814968
e-mail: zpmpvsvr@zpmpvsvr.sk
www.zpmpvsvr.sk
www.bivio.sk

**Združenie na pomoc
ľuďom s mentálnym postihnutím
v Slovenskej republike
(ZPMP v SR)**

**VÝROČNÁ SPRÁVA
za rok 2022**

 MINISTERSTVO KULTÚRY SLOVENSKEJ REPUBLIKY	 MINISTERSTVO PRÁCE, SOCIÁLNYCH VECÍ A RODINY SLOVENSKEJ REPUBLIKY	 MINISTERSTVO SPRAVODLIVOSTI SLOVENSKEJ REPUBLIKY	 Bratislavský samosprávny kraj
 DARUJME.sk	 Erasmus+	THE VELUX FOUNDATIONS VILLUM FONDEN VELUX FONDEN	Istropolitana Agency The Storytelling Agency
 IL DANUSE FUNDACE		 Mestská časť Bratislava - Rača	Nadácia VEOLIA
 SAINT-GOBAIN	ĎAKUJEME SPOLUPRACOVNÍKOM A PARTNEROM NAŠICH PROJEKTOV		

Milé priateľky a priatelia, milí priaznivci ZPMP v SR!

Máme za sebou taký zvláštny rok, plný rôznych turbulencií a dôležitých udalostí, ktoré ovplyvnili životy každého z nás. Hneď v januári sme riešili tragický požiar v Osadnom. Sotva sme sa začali spamätávať z tzv. koronakrízy, tešili sme sa, že sa náš život znovu znormalizuje a budeme sa môcť venovať svojej práci, záujmom či rôznym aktivitám. Žiť tak normálne, ako sa len dá... Veď sme boli vôbec radi, že sa nám podarilo udržať Centrum BIVIO aj so zamestnancami. A nebolo to naozaj ľahké. A zrazu šok. Vojna na Ukrajine! Netreba rozpisovať, čo všetko to prinieslo a prináša, s akými novými a náročnými situáciami sa musíme vysporiadať. Kríza za krízou, inflácia, zdražovanie. Aj to bola realita roka 2022.

Prežili sme. Vďaka zomknutému kolektívu, ale aj vďaka bankovému úveru či občasným injekciám v podobe doplnkových dotácií na poskytovanie sociálnych služieb z Ministerstva práce sociálnych vecí a rodiny SR. Som hrdá na to, že napriek všetkému negatívnemu sa nám podarilo množstvo pozitívnych vecí. BIVIO funguje a ku koncu roka nám začali prichádzať nové zákazky, za čo sme boli veľmi vďační... A navštívila nás aj hlava štátu, prezidentka SR, pani Zuzana Čaputová. Bol to veľký zážitok pre zamestnancov aj klientov BIVIO.

Rok 2022 bol pre nás volebný, zvolili sme si predsedníčku, nové predsedníctvo i revíziu komisiu a schválili sme priority činnosti ZPMP v SR na ďalšie štyri roky.

Zorganizovali sme 17. ročník Dňa krivých zrkadiel, množstvo ľudí prišlo na Hviezdoslavovo námestie, aby svojou účasťou podporili komunitu rodín s členom s mentálnym postihnutím. Ďalšou

kultúrnou aktivitou bol 26. ročník súťažnej prehliadky výtvarných prác Výtvarný salón ZPMP, ktorý sme realizovali v spolupráci s občianskym združením ATHÉNA v Hnúšti. Kultúrne aktivity pokračovali tanečným seminárom v spolupráci s TK DANUBE, ktorý sa už viac ako 20 rokov venuje vyučovaniu tanca osôb so zdravotným znevýhodnením. Je úžasné, že naši tanečníci zožali úspechy nielen doma, ale aj v zahraničí, o čom sa môžete dočítať aj v našej výročnej správe.

Publikačná činnosť združenia pokračovala vydávaním časopisu Informácie ZPMP v SR a vydali sme jedno dvojčíslo časopisu TO SME MY, bohužiaľ, bez obvyklej dotácie Ministerstva kultúry SR. Tretíkrát sme vydali knihu Stačí ľúbiť, príbehy rodín s dieťaťom s mentálnym postihnutím, o ktorú je veľký záujem. Zrealizovali sme rekondično-integračný pobyt v Jasenskej doline, tiež bez dotácie štátu.

Aj v roku 2022 bola našou prioritou obhajoba práv a záujmov a sebaobhajovanie. Rozvoju sebaobhajovania sa aj vďaka Ministerstvu spravodlivosti SR venujeme už desiatky rokov. V minulom roku sme prišli s novinkou, motivovať Praktické školy formou seminára o sebaobhajovaní. Je naším práním a cieľom, aby vznikali skupiny sebaobhajcov po celom Slovensku. Zorganizovali sme celoslovenský workshop s témou sociálnej rehabilitácie.

Okrem zahraničnej spolupráce, ktorú rozvíjame prostredníctvom Inclusion Europe a Inclusion International, sme boli na sťaži v organizácii Možnosti tu jsou v Plzni v Českej republike. Spolupráca sa rozvíja a pokračuje aj v nasledujúcom roku.

Na stránkach výročnej správy sa dočítate aj o našej ekonomickej situácii, môžete nahliadnuť do revíznej správy či správy audítora. Texty dopĺňame poďakovaním všetkým, ktorí sa zapojili alebo nás nejakou pozitívne ovplyvnili a ilustrujeme fotografiami z jednotlivých podujatí.

Ďakujeme Vám za Váš záujem a za to, že podporujete ľudí s mentálnym postihnutím a ich rodiny.

PhDr. Iveta Mišová
riaditeľka ZPMP v SR

VÝROČNÁ SPRÁVA

Združenia na pomoc ľuďom s mentálnym postihnutím v Slovenskej republike (ZPMP v SR) za rok

2022

OBSAH

Príhovor // 1
ZPMP v SR // 8

**ZPMP V SR A PODNIKATEĽSKÉ AKTIVITY
SO SOCIÁLNYM ROZMEROM**
CENTRUM BIVIO // 11

ZPMP V SR AKO OBČIANSKE ZDRUŽENIE
SOCIÁLNE SLUŽBY A INKLÚZIA // 17
ODBORNÉ ČINNOSTI: POSKYTOVANIE ŠPECIALIZOVANÉHO
PORADENSTVA // 17
REHABILITAČNÉ STREDISKO BIVIO AKO AMBULANTNÉ
ZARIADENIE SOCIÁLNYCH SLUŽIEB // 19
REKONDIČNO-INTEGRAČNÝ POBYT // 21

OBHAJOBA PRÁV A ZÁUJMOV
KAMPAŇ NEHCÉM, ALE MUSÍM! // 25
AKTIVITY V OBLASTI LEGISLATÍVY // 25
SEBAOBHAJOVANIE // 28

PUBLIKAČNÁ ČINNOSŤ
ČASOPIS INFORMÁCIE ZPMP V SR // 33
TO SME MY // 35
KOLEKTÍV AUTOROV: STAČÍ ĽÚBIŤ – PRÍBEHY RODÍN S DEŤMI
S MENTÁLNYM POSTIHNUTÍM // 36

KULTÚRNE AKTIVITY A RÚCANIE PREDISUDKOV
DEŇ KRIVÝCH ZRKADIEL // 37
VÝTVARNÝ SALÓN ZPMP // 39
SEMINÁR SPOLOČENSKÉHO TANCA INTEGROVANÝCH PÁROV // 41

ZAHRANIČNÁ SPOLUPRÁCA
SPOLUPRÁCA S INCLUSION EUROPE, ECCL A INCLUSION
INTERNATIONAL // 45

Podakovanie // 48
Správa o hospodárení // 50
Účtovná závierka // 52
Správa nezávislého audítora // 58
Správa revíznej komisie // 62

ZPMP v SR je občianskym združením a vyvíja činnosť na území Slovenskej republiky v zmysle zákona č. 83/1990 Zb. o združovaní občanov v znení neskorších predpisov. V zmysle § 7 ods. 10 zákona č. 112/2018 Z. z. o sociálnej ekonomike a sociálnych podnikoch je ZPMP v SR registrovaný sociálny podnik, r. s. p.

Vzniklo v roku 1980, združuje 45 miestnych organizácií s počtom členov takmer 10 000 osôb na celom Slovensku. ZPMP v SR je členom Inclusion Europe, Inclusion International, Národnej rady občanov so zdravotným postihnutím v SR, nezávislej platformy Sociofórum, Slovenskej humanitnej rady.

ZPMP v SR je registrovaným subjektom na poskytovanie špecializovaného sociálneho poradenstva v Bratislavskom samosprávnom kraji. Je registrovaným integračným sociálnym podnikom, ktorý založilo pod názvom BIVIO a je registrovaným subjektom na poskytovanie sociálnych služieb v rehabilitačnom stredisku BIVIO.

Hlavným poslaním ZPMP v SR je všeobecná podpora činností a opatrení zameraných v prospech detí, mládeže a dospelých ľudí s mentálnym postihnutím, ich rodín, bez ohľadu na to, či sú členmi združenia.

Naším cieľom je začlenenie ľudí s mentálnym postihnutím a ich rodín do života spoločnosti a rovnaké práva vo všetkých aspektoch života. Naše hodnoty sú **rešpekt** k ľuďom s mentálnym postihnutím, **solidarita** medzi slabšími a silnejšími a **začlenenie** ako výsledok rešpektu a solidarity.

Medzi priority združenia patrí obhajoba práv a záujmov, sebaobhajovanie, poskytovanie špecializovaného sociálneho poradenstva a sociálnych služieb, služby zamestnanosti.

Združenie sa zapája do tvorby právnych predpisov, v rámci vzdelávania organizuje tréningy a kurzy. Realizuje rekondično-integračné pobyty a aktivity zamerané na zmenu negatívnych postojov verejnosti a rúcanie predsudkov v spoločnosti. Spolupracuje so zahraničnými organizáciami presadzujúcimi inklúziu ľudí s mentálnym postihnutím.

ZPMP v SR

Predsedníctvo ZPMP v SR

PhDr. Stefi Nováková, predsedníčka

Mgr. Ľubica Vyberalová, podpredsedníčka

Ing. Dušan Fabian, podpredseda

*JUDr. Zuzana Stavrovská, podpredsedníčka
(ako podpredsedníčka do 26. 5. 2022)*

Andrej Mičunek

Ing. Dagmar Blažeková

PhDr. Eva Števková (do 26. 5. 2022)

JUDr. et Bc. Maroš Matiaško, LL.M. (do 26. 5. 2022)

Agnes Cséfalvay (do 26. 5. 2022)

*Richard Drahovský, predseda sebaobhajcov
na Slovensku*

8

ZPMP v SR

Revízná komisia

Ing. Iveta Hlavenková, CSc., predsedníčka, Mgr. Mária Baláž Gyuranová, Mária Csontosová,

Štatutárny orgán:

PhDr. Iveta Mišová, riaditeľka

Výkonným aparátom pre organizačnú, poradenskú, sociálnu, administratívnu, hospodársku, finančnú a projektovú činnosť je Republiková centrála. Zamestnanci v roku 2022:

Mgr. Marián Horanič, zástupca riaditeľky, Mgr. Ľubica Vyberalová, Andrea Vitálošová.

Zamestnanci v integračnom sociálnom podniku a rehabilitačnom stredisku BIVIO:

Gastro prevádzka: *Mellard Matúš – vedúci, Blaho Michal, Csorgey Tibor, Drahovský Richard (do 31. 5. 2022), Derzsi Peter, Fursová Svetlana, Henczová Lenka (do 31. 5. 2022), Jakubec Marek, Kinclová Michaela, Kovarovičová Mária, Lisy Lukáš, Marjanovič Marija (do 31. 3. 2022), Zmelíková Monika.*

Ubytovacia prevádzka a práčovňa: *Budajová Miroslava, Joštová Andrea – vedúca, Gabrielli Katarína, Homolová Lenka, Sadloň Tomáš, Holá Monika, Ondračková Andrea, Ždanský Ladislav.*

Činnosti a aktivity delíme na dve časti – Centrum BIVIO s podnikateľskou časťou a činnosť a projekty občianskeho združenia v zmysle Stanov ZPMP v SR.

ZPMP V SR A PODNIKATEĽSKÉ AKTIVITY SO SOCIÁLNYM ROZMEROM

11

Výročná správa ZPMP v SR za rok 2022

CENTRUM BIVIO

Centrum BIVIO začalo svoju činnosť v októbri 2018. Ide o vzdelávacio-rehabilitačné centrum, ktorého účelom je príprava ľudí s mentálnym postihnutím na zamestnanie. Pracovné zručnosti získavajú v troch podnikateľských prevádzkach (hotel, reštaurácia a práčovňa), ktoré sú súčasťou centra. Práve z dôvodu, že súčasťou centra BIVIO sú aj podnikateľské prevádzky, sa naše občianske združenie registrovalo v novembri 2018 ako integračný sociálny podnik. V jednotlivých podnikateľských prevádzkach zamestnávame aj ľudí s mentálnym postihnutím. V roku 2022 sme zamestnávali 11 ľudí so zdravotným postihnutím, z toho 8 boli ľudia s mentálnym postihnutím.

Vytvorenie **integračného sociálneho podniku** je prirodzeným následkom naplňania misie nášho združenia. Jedným z našich hlavných cieľov je podporovať inklúziu ľudí s mentálnym postihnutím vo všetkých oblastiach života, a teda aj do pracovného. Vďaka zamestnaniu môžu nielen získať finančnú nezávislosť, ale aj možnosť zaradiť sa do spoločnosti v širšom kontexte. Zamestnanie im umožňuje získať množstvo sociálnych kontaktov, môžu žiť aktívnejší život a majú šancu posilniť svoju celkovú samostatnosť a nezávislosť.

Jedným z problémov pri ich začleňovaní na trh práce je aj fakt, že mnohokrát nedisponujú dostatočnými pracovnými zručnosťami a skúsenosťami, ktoré by im vstup na trh práce uľahčili. Jedným z riešení je príprava na prácu v Centre BIVIO, ktoré prevádzkujeme.

V rámci Centra BIVIO realizujeme paralelne dve činnosti, ktoré sú z nášho pohľadu neoddeliteľné.

1. VZDELÁVANIE A PRÍPRAVA NA TRH PRÁCE – REHABILITAČNÉ STREDISKO BIVIO

Ľudia s mentálnym postihnutím majú v Centre BIVIO možnosť získavať pracovné zručnosti a skúsenosti potrebné na výkon nasledujúcich povolání: pomocná sila v kuchyni; pomocný čašník; chyzná; pomocník v práčovni. Na základe individuálnych potrieb priebežne pripravujeme 10 ľudí s mentálnym postihnutím na výkon spomenutých povolání. Klienti k nám prichádzajú na dennej báze a zaúčajú sa. Získavajú prehľad o tom, čo práca na konkrétnom pracovnom mieste obsahuje, čo všetko je potrebné na to, aby ju mohli vykonávať. Postupne sa zapájajú do pracovnej činnosti, získavajú potrebné skúsenosti a ďalšie zručnosti potrebné na výkon povolania (dochvilnosť, zodpovednosť za zverené úlohy), učia sa komunikovať a majú príležitosť naživo si vyskúšať, ako vyzerá pracovný svet. Keď získajú dostatočné zručnosti, snažíme sa nájsť im vhodné zamestnanie. Čas strávený v BIVIO je u jednotlivých klientov rôzny. Je podmienený tým, kto je ako manuálne zručný, ako rýchlo si dokáže osvojiť potrebné zručnosti, ale je rôzny aj na základe toho, ako rýchlo dokáže pochopiť a akceptovať pravidlá a hierarchiu na pracovisku. Keď sa nám podarí nájsť vhodné zamestnanie, poskytujeme ešte dodatočnú podporu nielen pre nášho absolventa, ale aj pre zamestnávateľa. V roku 2022 sa nám podarilo nájsť budúce zamestnanie dvom klientom.

12

13

Výročná správa ZPMP v SR za rok 2022

2. INTEGRAČNÝ SOCIÁLNY PODNIK BIVIO

Pracovné zručnosti ľudia s mentálnym postihnutím získavajú v troch podnikateľských prevádzkach. Tieto tri prevádzky sú spojené pod integračným sociálnym podnikom. Naše podnikateľské aktivity slúžia na to, aby sme získali finančné prostriedky potrebné na prípravu ľudí s mentálnym postihnutím na zamestnanie. Ako zásadný pozitívny prínos sociálneho podniku vnímame to, že v ňom zamestnávame ľudí so zdravotným postihnutím.

V rámci centra BIVIO sme vytvorili viac ako 20 pracovných miest, pričom 11 z nich je obsadených ľuďmi so zdravotným postihnutím (z toho 8 ľuďmi s mentálnym postihnutím).

Vytvorenie a prevádzka sociálneho podniku je náročná a komplexná úloha. Na jeho vznik v našich podmienkach nebolo možné získať finančné prostriedky zo žiadnych účelovo viazaných verejných prostriedkov a prakticky celé vytvorenie sociálneho podniku BIVIO bolo financované zo súkromných zdrojov (predovšetkým Nadácie Velux) a z úverov, ktoré sú kryté osobným ručením niekoľkých zamestnancov a funkcionárov nášho združenia.

Rok 2022 znamenal postupné normalizovanie sa a ukončenie mnohých opatrení súvisiacich s uplynulou krízou spôsobenou COVID-19. Ešte sme sa nestihli poriadne spamätať a prišla ďalšia rana, vojna na Ukrajine a s ňou spojené viaceré ďalšie krízové situácie, ako napr. energetická kríza. Ani náš podnik neobišlo zdražovanie energií a bolo veľmi náročné ustáť to. Spojili sme všetky sily, kolektív sa zomkol a aj keď sme museli občas dotovať ekonomiku bankovým úverom, postupne v jeseni začali pribúdať nové zákazky a kalendár úloh a zákaziek sme mali na konci roka riadne zaplnený.

3. novembra navštívila naše združenie a Centrum BIVIO pani prezidentka SR Zuzana Čaputová. Pozrela si všetky prevádzky, porozprávali sme sa o našich radoostiach a starostiach. Pani prezidentka sa zaujímala o chod sociálneho podniku aj rehabilitačného strediska. Nevyhli sme sa i ťažším témam, súvisiacim napr. s energetickou krízou. Na stretnutí sa zúčastnila aj členka predsedníctva Aliancie za sociálnu ekonomiku p. Havelková, ktorá informovala pani prezidentku o tom, ako sa darí sociálnym podnikom a čo by im uľahčilo podnikanie na Slovensku.

Koncom roka sme mali česť upiecť vianočné pečivo pre Svätého otca, pápeža Františka, pripravený dar mu počas svojej návštevy odovzdala pani prezidentka SR.

V roku 2022 činnosť Centra BIVIO podporila **Mestská časť Bratislava-Rača** sumou 2000 €. Vďaka nej sme mohli realizovať doplnenie výsadby vo verejne prístupnej záhrade centra BIVIO, opraviť oplatenie, časť finančných prostriedkov sme použili na dofinancovanie kúpy pártý stanu, vďaka ktorému zabezpečujeme zastrešenie terasy v záhrade. Poslúži nielen ako tienisté miesto v letných mesiacoch, ale aj ako ochrana v prípade nepriaznivého počasia.

Zakúpenie stanu, ako aj stolov a stoličiek podporil **Mezidzinárodný klub žien Bratislava** sumou 3953 €, vďaka čomu sa mohli rozvíjať tréningové aktivity a príprava ľudí s mentálnym postihnutím na prácu v priaznivejšom pracovnom prostredí.

BIVIO je unikátnym a jedinečným projektom v podmienkach Slovenska. Naším cieľom je zabezpečiť jeho trvalú udržateľnosť, a tým naplňať hlavný cieľ jeho existencie, začlenenie ľudí s mentálnym postihnutím do bežného života.

14

ZPMP V SR AKO OBČIANSKE ZDRUŽENIE

SOCIÁLNE SLUŽBY A INKLÚZIA

ZPMP v SR má akreditáciu MPSVR SR na poskytovanie špecializovaného sociálneho poradenstva pre ľudí s mentálnym postihnutím a ich príbuzných. Sme registrovaní ako poskytovatelia sociálnych služieb v registri Bratislavského samosprávneho kraja (BSK).

ODBORNÉ ČINNOSTI: POSKYTOVANIE ŠPECIALIZOVANÉHO PORADENSTVA

Cieľom poradenstva je poskytovanie odbornej sociálnej pomoci a podpory ľuďom s mentálnym postihnutím a tiež ich rodinám pri zvyšovaní kvality ich života, sociálnej integrácii a začlenení sa do primeraných spoločenských podmienok a pri presadzovaní ich práv a záujmov. Posudzovali a riešili sme sociálnu situáciu klientov v rámci sociálnej siete v BSK.

V roku 2022 sme poskytovali špecializované sociálne poradenstvo ľuďom s mentálnym postihnutím a ich príbuzným, súčasťou bolo aj základné poradenstvo. Individuálne poradenstvo bolo zamerané na orientáciu v sociálnej situácii, usmernenie klienta, poskytnutie pomoci, prípadne distribúciu na príslušné úrady alebo k odborníkom. Podľa povahy sociálneho problému sme pomáhali klientom, aby mohli zotrvať v prirodzenom sociálnom prostredí alebo sme pomáhali pri plánovaní zmien ich sociálnej situácie. Zaoberali sme sa ich životnými podmienkami, rozvojom zručností a venovali sme sa oblasti sociálnych a pracovných vzťahov.

Pri práci sme okrem individuálnej práce využívali aj skupinovú. V rámci nej sme poskytovali prezenčne a aj online poradenstvo pre dospelých ľudí s mentálnym postihnutím. V skupine klienti s mentálnym postihnutím riešili problémy svojho každodenného života, hľadali odpovede na otázky a formulovali vlastné názory. Hľadali sme cesty, ako prispôsobiť a zosúladiť vlastné záujmy so želaniami v skupine. Následný efekt sa prejavil vo vzťahoch v pracovnom prostredí i v súkromnom živote. Posilňovali sme ich sociálne postavenie v skupine, sebavedomie, sebadôveru a sebaavedomenie. Najčastejšie problémy, ktoré sa objavujú, sú miesto, kde a s kým chcem bývať, žiť, vzťahy, predstava o poskytovanej sociálnej starostlivosti, porušovanie a dodržiavanie ľudských a občianskych práv, problémy so sebou, sebadôverou, komunikačné bariéry. Veľa priestoru sme venovali rozvoju samostatnosti.

Už od roku 2010 je ratifikovaný Dohovor OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím, kde sú zadefinované isté štandardy. Časť poradenských stretnutí sme venovali článku 19: Nezávislý spôsob života a začlenenie do spoločnosti. V rámci tohto článku sme diskutovali o rôznych súvislostiach. Venovali sme sa súkromiu, v súlade s článkom 22 Dohovoru: Rešpektovanie súkromia. Vysvetľovali sme, čo je to súkromie, aké sú jeho základné atribúty, ale aj čo robiť, ak je naše súkromie narúšané. Diskutovali sme o možnostiach hľadania vhodného zamestnania, pomáhali sme v komunikácii s potenciálnymi zamestnávateľmi, ale radili sme aj, ako rozvíjať svoj pracovný potenciál.

Zaujímavou témou v roku 2022 boli aj odborné činnosti na podporu samostatnosti, nezávislosti a sebestačnosti. S klientmi sme diskutovali o možnostiach, ktoré im ponúka Bratislavský samosprávny kraj, aké druhy služieb umožňujú rozvoj zručností, osobnostný rozvoj a rozvoj komunikácie. Veľa sme diskutovali o začlenení, o tom, aké služby by mohli rehabilitačné strediská poskytovať, aby klienta rozvíjali a posúvali ďalej, napr. na pracovný trh. Rozhodli sme sa, že im ukážeme praktické príklady dobrej praxe a spoločne všetky tri poradenské skupiny sme navštívili RS IMPULZ ZPMP v Petržalke, RS Inklúzia s prepojením na CHD Kaviarňička Radnička, RS BIVIO s prepojením na sociálny podnik a možnosti zamestnávania.

Rozhodovanie o vlastnom živote je prirodzenou súčasťou života dospelých, mnohí klienti našej poradne však nemajú možnosť rozhodovať sa. Bývajú ovplyvnení rodinným prostredím a inštitucionálnou kultúrou prostredia zariadení. Venovali sme sa možnostiam, aké majú, čo môžu urobiť, aby si svoj život riadili v čo najvyššej miere sami. Motivovali sme ich k manažovaniu svojho voľného času. Cieľom poradenského procesu bolo, aby nevnímali len svoje obmedzenia, ale aj svoj potenciál. Zaoberali sme sa emóciami, ktoré nás ovládajú. Medzi témami, ktoré sme riešili, bola aj bezpečnosť na sociálnych sieťach, spoločenská etiketa a pravidlá správania.

V rámci individuálneho poradenstva dominovali problémy súvisiace so začlenením ľudí s mentálnym postihnutím do spoločnosti, do školy, do zamestnania a problémy súvisiace so sociálnou odkázanosťou a hmotnou núdzou. Riešili sme i problémy rodín, ktoré majú viac ako 1 dieťa s postihnutím, resp. s viacnásobným postihnutím. Počet hodín poradenských konzultácií bol 3126.

Dotáciu na poskytovanie špecializovaného sociálneho poradenstva pre ľudí s mentálnym postihnutím a ich rodiny poskytol Bratislavský samosprávny kraj.

REHABILITAČNÉ STREDISKO BIVIO AKO AMBULANTNÉ ZARIADENIE SOCIÁLNYCH SLUŽIEB

Rehabilitačné stredisko BIVIO (ďalej len RS BIVIO) poskytovalo sociálne služby osobám s mentálnym a kombinovaným postihnutím, ktoré sú odkázané na pomoc inej osoby (v ďalšom texte „klienti“). V stredisku sme poskytovali sociálnu rehabilitáciu (a habilitáciu), sociálne poradenstvo, pomoc pri odkázanosti na pomoc inej osoby a pracovnú rehabilitáciu. Sociálna rehabilitácia bola zameraná na podporu samostatnosti, nezávislosti, sebestačnosti osôb s mentálnym a kombinovaným postihnutím, rozvojom a nácvikom zručností alebo aktivizovaním schopností a posilňovaním návykov pri sebaobslužbe, pri úkonoch starostlivosti o domácnosť a pri základných sociálnych aktivitách. Jej cieľom bolo dosiahnutie maximálneho stupňa inklúzie do spoločnosti a zaradenie do pracovného procesu.

RS BIVIO aktívne spolupracovalo s rodinou a príbuznými klientov a zamestnancami podporovaného bývania. Sociálne služby v RS BIVIO umožňovali klientom, aby sa v oblasti pracovných zručností pripravovali nielen v teoretickej, ale aj v praktickej rovine v jednotlivých prevádzkach. Zameranie práce s klientom v teoretickej časti vychádzalo a bolo orientované predovšetkým na oblasti, v ktorých môžu nájsť v budúcnosti pracovné uplatnenie, napr. základy potravinárstva a gastronómie, starostlivosť o čistotu bielizne, čistotu prostredia a upratovanie.

V rámci komunikačných zručností sme trénovali postup hľadania zamestnania, komunikáciu na pracovisku, vzťahy na pracovisku. Venovali sme sa dodržiavaniu bezpečnosti a ochrany zdravia na pracovisku, používaniu pridelených ochranných pracovných prostriedkov. Nacvičovali sme prípravu na zamestnanie, ako funguje evidencia dochádzky, ako si vyplniť dovolenkový lístok, priepustku k lekárovi, ako ospravedlniť v práci neúčast, dakedy informovať zamestnávateľa o svojej neprítomnosti v práci, aké doklady sa predkladajú pri nástupe do zamestnania, napr. osobný dotazník, rozhodnutie o invalidnom dôchodku a pod.

Rozhovory o jednotlivých témach boli spájané s modelovými situáciami – ako prebieha pracovný pohovor, ako majú komunikovať s kolegami v práci, ako sa správať k nadriadenému. Tréning modelových situácií absolvoval každý klient aj individuálne podľa jeho potrieb.

Výhodou začlenenia RS BIVIO do reálnych prevádzok bolo, že praktický nácvik absolvovali klienti počas plnej prevádzky, nešlo o simulované pracovné prostredie. Pracovné zručnosti si

rozvíjali v prostredí, ktoré zodpovedá skutočnosti. Do prevádzok boli rozdelení na základe ich osobných predpokladov a preferencií. Každý klient si mal vyskúšať všetky druhy prác, prejsť všetkými prevádzkami, aby sa vedel rozhodnúť, kde chce v budúcnosti pracovať a v čom je dobrý. Avšak zohľadnili sme aj individuálne potreby klientov a ich zdravotný stav, preto niektorí klienti trénovali rozvoj pracovných zručností iba v niektorých prevádzkach, na ktorých zotrvali dlhšie.

Sociálnu a pracovnú rehabilitáciu klientom poskytovali sociálna pracovníčka, špeciálna pedagogička a špeciálny pedagóg/koordinátor práce s klientmi a komunikácie so zamestnávateľmi v spolupráci s vedúcim zamestnancom danej prevádzky, ako aj s ďalšími zamestnancami prevádzky. Spolu pravidelne vyhodnocovali, ako sa klientom na danej pozícii darí, v čom potrebujú podporu, čo ich motivuje, či ich práca baví a pod.

V RS BIVIO sme v roku 2022 priebežne poskytli sociálne služby 12 klientom/prijímateľom sociálnej služby.

Finančný príspevok na poskytovanie sociálnej služby RS BIVIO nám poskytli Bratislavský samosprávny kraj a Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR.

Bratislavský
samosprávny
kraj

MINISTERSTVO
PRÁCE, SOCIÁLNYCH
VECÍ A RODINY
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

20

21

Výročná správa ZPMP v SR za rok 2022

REKONDIČNO-INTEGRAČNÝ POBYT

Pre dospelých ľudí s mentálnym postihnutím a ich asistentov sme uskutočnili v termíne od 14. 8. do 20. 8. v Jasenskej doline v chate Nezábudka rekondično-rehabilitačný pobyt. Hlavným cieľom pobytu bolo podporiť samostatnosť, nezávislosť, rozvoj zručností a schopností dospelých ľudí s mentálnym postihnutím. V rámci pobytu sme sledovali aj ďalšie ciele: Podporiť integráciu dospelých ľudí s mentálnym postihnutím do spoločnosti, umožniť ľuďom bez postihnutia lepšie spoznať svet ich rovesníkov s mentálnym postihnutím, búrať predsudky a bariéry vo vzájomnej komunikácii.

Jednotlivé aktivity pobytu boli zamerané na vzájomné spoznanie sa účastníkov, na rozvoj komunikačných a sociálnych zručností, ale aj na aktívny oddych. Jasenská dolina nám poskytla veľa možností na turistické vychádzky a spoznávanie prírody. Pre mnohých ľudí s mentálnym postihnutím sú podobné aktivity stále pomerne nezvyčajným zážitkom a inšpiráciou, ako podporovať zdravý životný štýl. Navštívili sme Múzeum slovenskej dediny v Martine, zrealizovali sme viacero workshopov a vedomostných kvízov. Veľmi obľúbenou súčasťou našich pobytov sú večerné diskotéky.

V roku 2022 sa pobytu zúčastnilo **28 ľudí s mentálnym postihnutím**. Účastníci pochádzali z rôznych kútov Slovenska. Pre niektorých je takýto pobyt jedinou možnosťou, kde stretnúť rovesníkov a ľudí s podobnými problémami mimo miesta svojho bydliska. Mnohí majú vďaka tomuto pobytu možnosť navštíviť kultúrne inštitúcie (múzeum, galéria), absolvovať rôzne výlety, ale najmä možnosť diskutovať o problémoch, ktoré ich trápia bez prítomnosti rodičov či opatrovníkov.

Práve odlišné prostredie, absencia rodičov, samostatné bývanie v izbách s ostatnými účastníkmi a možnosť ovplyvniť program integračného pobytu je neoceniteľným prínosom tohto pobytu. Účastníci mohli tvoriť pobytový program na základe svojich preferencií a po dohode s asistentmi. Tak sa aj oni spolupodieľali na vytváraní aktivít a činností pobytu. Práve ich aktivita v oblasti prípravy a realizácie programu je momentom, ktorý považujeme v rámci pobytu za mimoriadne dôležitý. Priamo totiž rozvíja samostatnosť a nezávislosť ľudí s mentálnym postihnutím.

Naše rekondično-rehabilitačné pobyty umožňujú mnohým prvýkrát rozhodovať sa sami za seba. Získavajú kontakty s ostatnými ľuďmi s mentálnym postihnutím, ktorí sú na svojej ceste k nezávislosti a samostatnosti ďalej. Môžu sa inšpirovať, komunikovať, a tak sami napredovať.

Rekondično-integračný pobyt každoročne prináša neformálne stretnutia ľudí s mentálnym postihnutím medzi sebou, ale aj s ľuďmi bez postihnutia. Nejde len o stretnutia a interakciu s asistentmi na pobyte, ale aj s personálom zariadenia či personálom navštívených inštitúcií. Práve táto interakcia, osobné kontakty a spoznávanie sa sú nástrojom na búranie predsudkov a intolerancie.

Pobytu sa zúčastnilo 10 asistentov bez postihnutia. Vďaka skúsenosti týchto ľudí sa zvyšuje šanca zmeniť rigidné postoje, šíriť do sveta osvetu a napomôcť k integrácii ľudí s mentálnym postihnutím do spoločnosti. Tým, že sa môžu vzájomne spoznať obe skupiny pri rôznych situáciách, vznikajú kamarátske vzťahy a obavy z nepochopenia sa strácajú. Pre obe skupiny účastníkov sa pobyt stáva prínosným z hľadiska zmeny postojov.

OBHAJIBA PRÁV A ZÁUJMOV

KAMPAŇ NEHCEM, ALE MUSÍM!

ZPMP v SR odštartovalo pred deviatimi rokmi kampaň, ktorou sa snaží presvedčiť kompetentné orgány a verejnosť o práve ľudí s mentálnym postihnutím rozhodovať o svojom živote. Kampaň nebola zatiaľ ukončená, pretože sa nepodarilo dosiahnuť všetky ciele.

Už viac ako 10 rokov očakávame predloženie návrhu nového znenia Občianskeho zákonníka, v ktorom by mali byť zadefinované nové moderné nástroje ochrany a podpory ľuďom, ktorých schopnosti a možnosti rozhodovania sú oslabené. V Národnom programe rozvoja životných podmienok osôb so zdravotným postihnutím na roky 2014 – 2020 bola úloha pripraviť novelu Občianskeho zákonníka, ktorá nebola splnená a úloha sa časovo presunula do ďalšieho obdobia.

AKTIVITY V OBLASTI LEGISLATÍVY

Zástupcovia združenia boli v roku 2022 aktívnymi členmi Rady vlády pre osoby so zdravotným postihnutím, Predsedníctva a výkonného výboru Národnej rady občanov so zdravotným postihnutím, Monitorovacieho výboru IROP, Komisie pri Monitorovacom výbore pre prioritné osi 2, 3 a 4 pre operačný program Ľudské zdroje a viacerých pracovných skupín.

Dôležité témy, ktorými sa zaoberáme mnohé roky, sa priebežne opakujú. Je to napr. **opatrovnícka reforma**, kde sa nám zatiaľ nepodarilo dosiahnuť zmenu Občianskeho zákonníka, i keď vyvíja snahy aj Komisárka pre osoby so zdravotným postihnutím.

Deinštitucionalizácia zariadení sociálnych služieb prebieha len v rámci národného projektu a proces naráža aj na nepochopenie kompetentných inštitúcií. Cieľom je dôstojný život osôb odkázaných na poskytované sociálne služby, život v komunite, nie na periférii, alebo ešte horšie, v segregovanom prostredí mimo miest.

Už sme si zvykli, že je často novelizovaný **zákon o sociálnych službách**, čaká sa na reformu systému, zmeny v **zákonoch o kompenzáciách**. **Zákon o sociálnej ekonomike a sociálnom podnikaní**, ktorý priniesol nové príležitosti, narazil v aplikačnej praxi na viaceré

prekážky, ktoré sa priebežne riešia a analyzujú. Začiatkom roka bol schválený **zákon o inšpekcii v sociálnych veciach**.

Významnou témou je **inkluzívne vzdelávanie**, kde máme ako Slovenská republika veľa práce pred sebou, je to veľká výzva vyžadujúca si reformné kroky.

Zapájali sme sa do pripomienkovania návrhov zákonov a iných materiálov, kde sme spolupracovali s Národnou radou občanov so zdravotným postihnutím v SR. Nie vždy sa nám podarilo presadiť návrhy, ktoré sú podľa nášho názoru dôležité. Prínosom sú aj malé zmeny, ktoré pomáhajú zlepšiť život a postavenie ľudí s mentálnym postihnutím.

Dohovor OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím považujeme stále za dôležitý nástroj k presadzovaniu pozitívnych zmien aj pre ľudí s mentálnym postihnutím.

Pripomienkovali sme viaceré návrhy zákonov a strategických materiálov, z nich vyberáme niektoré:

- Zákon, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony.
- Návrh novely **zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení**. **Zamerali sme sa najmä na** aktualizovanie Prílohy č. 4 upravujúcej percentuálnu mieru poklesu zárobkovej činnosti podľa druhu zdravotného postihnutia orgánov a systémov na účely invalidity ako jednej z podmienok nároku na invalidný dôchodok a na stanovenie výšky invalidného dôchodku tak, aby percentuálne miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť pri niektorých ochoreniach (vrátane novo zaradených druhov ochorení) zodpovedali závažnosti poškodenia zdravia v súlade s aktuálnymi medicínskymi poznatkami.
- Návrh novely zákona č. 5/2004 Z. z. o službách zamestnanosti. Navrhovali sme, okrem iného, aby príspevok na pracovného asistenta ostal ako obligatórny a nie aby závisel od posúdenia žiadosti výborom pre otázky zamestnanosti.
- Vypracovali sme pripomienky k pracovnému návrhu novej právnej úpravy, ktorá reflektuje návrh reformy opatrovníctva a problematiku podporovaného rozhodovania z dielne MS SR.
- Vypracovali sme pripomienky k Národnému programu rozvoja životných podmienok osôb so zdravotným postihnutím na roky 2021 – 2030.
- Stali sme sa členmi medzirezortnej pracovnej skupiny v rámci národného projektu Podpora sociálneho začleňovania pre vybrané skupiny osôb so zdravotným postihnutím.

- Boli sme prizvaní do pracovnej skupiny na prípravu reformy financovania sociálnych služieb.
- Stali sme sa členmi pracovnej skupiny na Reformu posudkovej činnosti pri MPSVR SR, zatiaľ nezasadala.

Podpora sebaobhajovania má svoje pevné a dôležité miesto v činnosti ZPMP v SR. Sebaobhajovanie pomáha ľuďom s mentálnym postihnutím zvyšovať ich samostatnosť a nezávislosť, lepšie spoznať seba, lepšie chápať svoje postavenie v spoločnosti. Sebaobhajovanie podporuje aj rozvoj komunikačných zručností. Vďaka finančnej podpore Ministerstva spravodlivosti SR sme mohli pokračovať v projekte:

SEBAOBHAJOVANIE – ŠANCA PRE ĽUDÍ S MENTÁLNYM POSTIHNUTÍM VI.

Cieľom dlhodobého projektu je posilniť integráciu a schopnosti presadzovať svoje práva ľuďmi s mentálnym postihnutím a posilniť spoluprácu na rôznych úrovniach. Za účelom naplnenia cieľov sme uskutočnili niekoľko typov aktivít:

1. Prvou časťou bola **interaktívna práca s dospelými ľuďmi s mentálnym postihnutím** na centrále ZPMP v SR. Okrem prípravy programu jej predchádzala aktualizácia databázy, publicita a zostavenie skupín sebaobhajcov. Po zverejnení informácií sa prihlásilo 21 sebaobhajcov, ktorí boli rozdelení do dvoch skupín. Vytvorili sme dve prezenčné skupiny, ktoré sa stretávali v stredu a vo štvrtok. Po dobrých skúsenostiach z minulých rokov sme opätovne vytvorili aj online skupinu, ktorú tvorili sebaobhajcovia žijúci mimo Bratislavy a Bratislavčania, ktorí nemohli stretnutia navštevovať prezenčne. Týchto stretnutí sa priebežne zúčastňovalo 21 sebaobhajcov. Okrem prípravy celoslovenského workshopu sme sa na stretnutiach venovali týmito témam: právo na súkromie; diskriminácia; armáda SR; práva zákazníka a spotrebiteľa; komunikácia a slušné správanie; emócie; sebavedomie; sebakritika/kritika; vzťahy; cestovanie; internet; bezpečnosť na internete; stres; sebavnímanie... Prezenčné skupiny absolvovali počas realizácie projektu približne 90 stretnutí a online skupina absolvovala takmer 40 stretnutí. Stretnutia viedli asistenti so skúsenosťami v práci s ľuďmi s mentálnym postihnutím.

28

29

Výročná správa ZPMP v SR za rok 2022

2. V dňoch 8. až 12. augusta sme zrealizovali už tradičný **Letný workshop sebaobhajcov a dospelých ľudí s mentálnym postihnutím**. Workshopu sa zúčastnilo celkovo 32 osôb z rôznych kútov Slovenska. Nosnou témou workshopu boli alternatívne sociálne služby k pobytovým zariadeniam (rehabilitačné strediská, integračné centrá, denné centrá). Sebaobhajcovia mali možnosť vidieť príklady dobrej praxe v tejto oblasti, mali možnosť oboznámiť sa s tým, ako tieto služby fungujú, aké možnosti svojim klientom poskytujú. Na príprave obsahu podujatia sa podieľali aj sebaobhajcovia. Dôležitú časť programu tvorili aj návštevy zariadení a diskusie s ich zamestnancami a klientmi.
3. **Semináre pre zamestnancov praktických škôl**: Zámerom tejto aktivity bolo podporiť vznik nových skupín sebaobhajcov. Naše dlhoročné skúsenosti totiž ukázali, že je dobré začať pracovať na rozvoji samostatnosti a nezávislosti ľudí s mentálnym postihnutím v čim skoršom veku. Preto sme pripravili vzdelávacie semináre pre odborných zamestnancov praktických škôl, kde študujú mladí ľudia s mentálnym postihnutím. Obsah vzdelávania bol zameraný na prezentáciu sebaobhajovania ako nástroja na podporu rozvoja samostatnosti ľudí s mentálnym postihnutím. Obsahom vzdelávania boli základné princípy sebaobhajovania, metódy práce a benefity sebaobhajovania. V rámci vzdelávania sme využili a odpredzentovali aj publikáciu Sebaobhajovanie, od myšlienky k činom. Oslovili sme všetky praktické školy na Slovensku, záujem prejavilo 17 zamestnancov praktických škôl. Preto sme oslovili aj zariadenia sociálnych služieb s ponukou tohto vzdelávania. Z týchto zariadení prejavilo záujem 16 zamestnancov. Vzdelávanie sa uskutočnilo online formou v dňoch 27. 10. a 24. 11.
4. **Zasadnutie združenia sebaobhajcov Slovenska** sme zrealizovali v máji. Uskutočnila sa voľba nového predsedu. Zasadnutia sa zúčastnilo prezenčne 19 sebaobhajcov a ďalších 13 sa ho zúčastnilo prostredníctvom online komunikačnej platformy.
5. V septembri sme zrealizovali **stretnutie rodičov**, na ktorom sme diskutovali o budúcnosti ich dospelých dcér a synov, aké problémy vnímajú v súvislosti s budúcnosťou a čo by sme mohli urobiť pre ich pocit bezpečia.
6. Zrealizovali sme **Workshop sebaobhajcov** na tému Referendum 2023. Aj v roku 2022 sa uskutočnili viaceré neočakávané udalosti, ktoré priamo ovplyvňujú aj životy ľudí s mentálnym

postihnutím. Jednou z takýchto udalostí bolo aj vypísanie referenda. Prakticky ihneď po jeho vyhlásení sa sebaobhajcovia začali dožadovať špeciálneho stretnutia, ktoré by sa téme referenda venovalo. Preto sme pripravili krátky workshop, na ktorom sme im vysvetlili nielen informácie súvisiace s Referendom 2023, s vysvetlením referendovej otázky a s vysvetlením toho, čo bude znamenať jeho úspech/neúspech. Okrem toho sme sa však venovali aj referendu ako predstaveniu nástroja priamej demokracie.

Realizované s finančnou podporou Ministerstva spravodlivosti SR v rámci dotačného programu na presadzovanie, podporu a ochranu ľudských práv a slobôd a na predchádzanie všetkým formám diskriminácie, rasizmu, xenofóbie, antisemitizmu a ostatným prejavom intolerancie. Za obsah tohto dokumentu výlučne zodpovedá Združenie na pomoc ľuďom s mentálnym postihnutím v Slovenskej republike.

ČASOPIS INFORMÁCIE ZPMP V SR

Hlavným cieľom vydávania časopisu Informácie, ktorý vychádza od roku 1993, je sprostredkovať odborníkom i širokej verejnosti bohaté spektrum informácií zo sveta ľudí s mentálnym postihnutím, pozitívne ovplyvniť verejnosť, rúcať jej predsudky voči ľuďom s mentálnym postihnutím. Zároveň mapovať trendy a sumarizovať aktuálne informácie zo sociálnej oblasti. Dôležité je podporiť rodiny s členom s mentálnym postihnutím zvyšovaním ich informovanosti.

Prostredníctvom vydania 30. ročníka časopisu Informácie sme čitateľom našej cieľovej skupine odovzdali poznatky a informácie, ktoré sa týkajú nasledovných tém: Tranzitný program a Odľahčovacia služba. Časopis obsahoval rubriky: Úvodník, Téma, Terapie, Sociálne služby, Rozhovor, Farby života, 10 otázok pre..., Legislatíva, Zamestnávanie, Kultúra, Vzdelávanie a poradenský systém, Tretí sektor, Vianoce a sebaobhajcovia, Správy z centrál, Ďakujeme.

V roku 2022 sme vydali tri dvojčísla. Nosnou témou 1–2/2022 a Tranzitným programom previedli čitateľov odborníci z OZ Sociofórum, Rady pre poradenstvo v sociálnej práci, kde diskutovali o inklúzii, vzťahoch, zamýšľali sa nad významom tranzitného programu, vďaka ktorému sa ľudia so zdravotným znevýhodnením zapájajú do života cez vzdelávanie a následné zamestnávanie. Katarína Medzihradská predstavila samotný tranzitný program, ako vznikol, kde ho realizujú, čo je jeho cieľom a aký prínos má pre klientov a zamestnávateľov. Na ďalších stránkach sme priniesli konkrétne príklady dobrej praxe, a to cez Super ZOO, TESCO a Verejnú knižnicu Mikuláša Kováča v Banskej Bystrici. Tému uzatvoril rozhovor s klientom. Rozprával, čo preňho znamená, že môže ísť do práce, kde pracuje a čo robí, ako mu program zmenil život. Rodičia klienta ocenili program a zabezpečenie syna do budúcnosti.

V rubrike Terapie sme priniesli spracovanú tému Videotréningu, kde pracuje rodič s dieťaťom, zároveň názory odborníkov, ako aj názory rodičov. V rubrike Sociálne služby sme prezentovali

32

33

Výročná správa ZPMP v SR za rok 2022

Zariadenie sociálnych služieb Merema z Modry, ktoré je zapojené do procesu deinštitucionalizácie. V rubrike 10 otázok pre... predstavujeme zaujímavé osobnosti. Tentoraz to bola PhDr. Soňa Holúbková, riaditeľka Rady pre poradenstvo v sociálnej práci, ktorá sa angažuje aj v Agentúre podporných služieb v Žiline. Prostredníctvom rubriky Legislatíva sme informovali o stratégiách a programoch schválených Vládou SR a o nových opatreniach a zákonoch, ktoré boli prijaté NR SR. Správy z centrál informovali o dôležitých podujatiach doma i v zahraničí. Časopis sme uzatvorili smutnou správou o úmrtí bývalého predsedu SPMP Brno, ktorý bol kedysi tzv. „kmotrom“ ZPMP v Bratislave.

Odľahčovacia služba bola témou 3–4/2022, v článku Potreby rodín a odľahčovacia služba boli zverejnené výsledky prieskumov a diskusií realizovaných ZPMP v SR medzi rodinami, ktoré majú člena s mentálnym postihnutím. Ďalšie články na tému boli: Čo je to odľahčovacia služba a čo chceme, aby bola, Optimalizácia procesu poskytovania odľahčovacej služby na Slovensku a príklad dobrej praxe z Nitry, Aké sú zábery a ciele Sociofóra v odľahčovacej službe.

Sme tu a chceme pracovať – bola reportáž z Radničkiných trhov, 10 otázok pre... predstavilo Juraja Medvedza, predsedu ZPMP v Stropkove, ktoré oslávilo 25. výročie svojho vzniku. V rámci rubriky Terapie sme prezentovali Horses Heal: Keď kone liečia. V rubrike Sociálne služby sme prezentovali národný projekt Podpora sociálneho začleňovania pre vybrané skupiny osôb so zdravotným postihnutím. Rubrika kultúra sa niesla v znamení tanca, Máme svetových tanečníkov, v Belgicku vyzbierali všetky medaily, venovali sme sa Výstave zobrazenia, ktorú pripravilo CSS prof. Karola Matulaya a Festivalu zo srdca. Výtvarný salón ZPMP 2022 – priniesli sme informácie z 26. ročníka. Dvojčíslo uzatvorili správy z centrál.

Vo vianočnom dvojčíse 5–6/2022 sme v rubrike Vzdelávanie a poradenský systém prezentovali súčasný stav, perspektívy, uplatnenie absolventov štúdia špeciálnej pedagogiky, sociálnej práce a príbuzných odborov. Občianske združenie Magikos predstavilo svoju činnosť a činnosť Súkromnej spojenej školy v Detve. Rubrika pokračovala článkom o Metóde Grunnlaget – model pojmového učenia, Ako učiť myslieť a porozumieť svetu. Nasledovala Transformácia poradenského systému v školstve a rubriku uzatvoril článok Podporné opatrenia vo výchove a vzdelávaní.

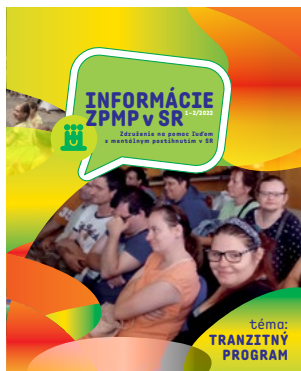
V rámci rubriky Regióny sme informovali o odbornej verejnej diskusii v Banskej Bystrici pod záštitou Divadla z pasáže: Inkluzívna spoločnosť je omnoho lacnejšia a efektívnejšia ako špeciálne zariadenia. 10 otázok pre... sa venovalo predsedníčke ZPMP v Martine Márii Jesenskej. V rubrike Tretí sektor sme zverejnili vyhlásenie z celoštátnej konferencie „Na spolupráci záleží“. Vianoce

a sebaobhajcovia bola nová rubrika, kde sme dali priestor dospelým ľuďom s mentálnym postihnutím a ich názorom. Nasledovali Správy z centrál a Poďakovania jednotlivcom aj organizáciám, inštitúciám.

Vydávaním časopisu sme prispeli k zlepšeniu informovanosti a veríme, že sme prispeli k pozitívnemu postoj k ľuďom s mentálnym postihnutím. Redakčnú radu a redakčný tím tvorili:

PhDr. Iveta Mišová, Mgr. Marián Horanič, Mgr. Zuzana Kolláriková, Mgr. Mária Baláž Gyuranová, Mgr. Rudolf Hauzer, MBA, Mgr. Magda Papánková, Elena Kopalová, Mgr. Ľubica Vyberalová, Mgr. Martina Jarolíňová, Mgr. Petra Hlavatá.

Projekt bol spolufinancovaný MPSVR SR a ZPMP v SR.

34

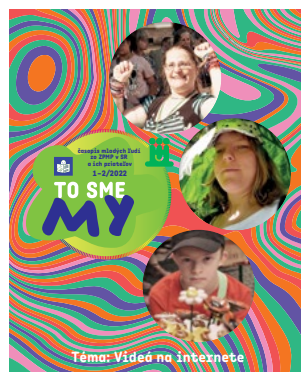
35

Výročná správa ZPMP v SR za rok 2022

TO SME MY

je časopisom (pre) ľudí s mentálnym postihnutím a ich priateľov. Jeho výnimočnosť spočíva v tom, že je písaný jednoduchým, ľahko čitateľným a zrozumiteľným štýlom. Ľudia s mentálnym postihnutím v ňom majú možnosť prezentovať svoju vlastnú tvorbu, názory a pohľad na okolitý svet. V roku 2022 sme vydali svojpomocne jedno dvojčíslo, pretože sme nedostali dotáciu. Téma bola

- Bezpečnosť na prvom mieste,
- Reportáž: Deň krivých zrkadiel, ďalšie rubriky:
- Workshop sebaobhajcov,
- Návšteva domčeka na Mokrohájskej,

- Pobyť v Jasenskej doline,
- Eko-bio-zdravo: Zeleninové hranolčeky.
- Predstavili sme: Terezku Gajdošíkovú.

Redakčný tím: Mgr. Zuzana Kolláriková, Mgr. Zuzana Majerčíková, PhDr. Iveta Mišová, Mgr. Martina Jarolíňová.

KOLEKTÍV AUTOROV: STAČÍ LÚBIŤ – PRÍBEHY RODÍN S DEŤMI S MENTÁLNYM POSTIHNUŤÍM

Kniha je zostavená z autentických príbehov rodín, ktorým sa narodilo dieťa, ktoré je v niečom odlišné, iné – často už pri narodení, no určite v ranom detstve, dostáva nálepku „mentálne postihnuté“. Čo to znamená pre samotné dieťa? Pre matku, pre otca? Čo to znamená pre užšiu či širšiu rodinu? Ako sa s touto skutočnosťou vysporiada okolie? Je spoločnosť pripravená prijímať tieto deti a dospelých bez predsudkov? Aká je realita?

Akokoľvek by sme chceli teoreticky popísať prežívanie a zo-všeobecniť skúsenosti zo života rodín a ľudí s mentálnym postihnutím, nemohli by sme byť presní a pravdiví. Aj preto sme oslovili rodiny, ktoré denne žijú svoj bežný život a ktoré sa museli popasovať s vlastným osudom a urobiť dôležité rozhodnutia. Tieto rodiny majú niečo spoločné – je to množstvo lásky, zodpovednosti a sily biť sa s osudom, nevzdávať sa i v tých najťažších chvíľach. Občas padnú, ale vždy znovu a znovu vstanú. Idú dopredu veriac, že zajtra bude lepšie, veriac v silu a schopnosti svojej dcéry či syna, ktorí sú síce iní, ale nie horší. Chcú žiť s nami, nie vedľa nás! Práve myšlienka odovzdať toto poslanstvo cez príbehy a živé rozprávania ďalším ľuďom nás viedli k zostaveniu knihy.

Tretia dotlač v náklade 1000 ks sa uskutočnila vďaka finančnej podpore Ministerstva kultúry SR.

KULTÚRNE AKTIVITY A RÚCANIE PREDISUDKOV

DEŇ KRIVÝCH ZRKADIEL

Cieľom Dňa krivých zrkadiel (ďalej len DKZ) je prezentovať kultúru ľudí s mentálnym postihnutím, predstaviť širokej verejnosti, čo všetko dokážu, ak dostanú príležitosti. Akciou sa snažíme odbúravať predsudky a pozitívne ovplyvňovať postoje verejnosti voči ľuďom s mentálnym postihnutím. Zároveň ponúkame obyvateľom a návštevníkom miest príjemné kultúrne podujatie s výnimočnou atmosférou.

Na pódiu i námestí dostali 13. júna 2022 priestor predstaviť sa so svojím talentom mnohí ľudia s mentálnym postihnutím. Širokej verejnosti sa predstavili aj výrobcovia rôznych dekoratívnych a darčkových predmetov, ktorí ponúkali výsledky svojej práce na predaj v stánkoch na námestí.

Deň krivých zrkadiel priniesol, tak ako každoročne, okrem kultúrneho zážitku a bohatej palety sprievodných akcií aj príležitosť pre širokú verejnosť stretnúť sa s ľuďmi s mentálnym postihnutím, nahliadnuť do ich sveta, lepšie mu porozumieť.

Program na Hviezdoslavovom námestí v Bratislave otvorili príhovory hostí a tanečné vystúpenie detí zo Špeciálnej základnej školy s materskou školou na Karpatskej ul. v Bratislave, moderovala Karin Haydu. Nasledovala Talkshow Veselo i vážne, Adela Vinczeová a Fero Joke a paralelne s ňou Piknik tvorivosti a zábavy. Stánky

37

s výrobkami a tvorivými aktivitami mali DSS Prima, Rada pre poradenstvo v sociálnej práci, Impulz – ZPMP v Petržalke, Petra Nováková s rodičmi, DSS Sibírka, Raná starostlivosť, n. o., Platforma rodín detí so zdravotným znevýhodnením, o. z., Betánia Senec, OZ Čarovný prútik, Keramikárka Dagmar Sláviková – Spoločnosť Downovho syndrómu, ZPMP v SR a Centrum BIVIO. Uskutočnil sa bubnový koncert priateľov ZPMP v SR vedený bubenickým orchestrom Campana Batucada a koncert skupiny Vidiek.

Okrem Bratislavy sa Deň krivých zrkadiel 2022 konal v mestách: Nitra, Trenčín, Dolný Kubín a Košice.

Projekt finančne podporilo Ministerstvo kultúry SR a Nadácia Veolia

39

VÝTVARNÝ SALÓN ZPMP

26. ročník Výtvarného salónu ZPMP organizovalo ZPMP v SR v spolupráci s ATHÉNA, o. z., Hnúšťa. Hlavnou témou salóna bol „Sen o mieri“.

Do súťažnej prehliadky sa zapojilo 63 organizácií, celkovo bolo prihlásených 242 jednotlivcov a 18 kolektívov, ktorí zaslali spolu 316 prác. Porota v tomto ročníku ocenila 26 prác a pracovala v zložení Mgr. Anna Černáková, PhD. – výtvarníčka, riaditeľka ZUŠ, Mgr. Miroslav Bračo – učiteľ ZUŠ, výtvarník, Mgr. art. Ivana Sláviková, ArtD. – vedúca katedry sochárstva, Fakulta výtvarných umení Akadémie umení v Banskej Bystrici. Slávnostná vernisáž Výtvarného salónu ZPMP sa konala dňa 14. októbra v Knižnici prof. Štefana Pasiara v Hnúšti.

Podujatie má už viac ako dvadsaťpäťročnú tradíciu a históriu. Výtvarný salón 2022 bol opäť možnosťou predstaviť širokej verejnosti výtvarné nadanie ľudí s mentálnym postihnutím rôzneho veku. Takéto rúcanie bariér medzi týmito dvoma svetmi je jeden zo spôsobov ich zapojenia do života spoločnosti, ich ocenenia a napomáhania k ich sociálnej integrácii.

Prínosom projektu bola skutočnosť, že ľudia s mentálnym postihnutím sú motivovaní k ďalšej umeleckej tvorbe a tvorivému vyjadreniu svojho videnia sveta. To, že ich práce sú vystavené alebo ocenené, ich motivuje k ďalšej práci a veľmi sa tešia zo svojich úspechov. Veľmi motivujúco to pôsobí aj na ich terapeutov a odborníkov, ktorí s nimi vo výtvarnej oblasti spolupracujú.

Návštevníci výstavy mali možnosť vidieť práce ľudí s mentálnym postihnutím, pretože takéto výstavy sú pripravované len zriedka. Mali možnosť precítiť ich vnímanie sveta a možno aj prehodnotiť predsudky, ktoré sú voči nim stále také časté.

Aj tento ročník hodnotíme ako úspešný, pretože súťažná prehliadka prispela k inklúzii ľudí s mentálnym postihnutím do spoločnosti, ocenila ich tvorivé aktivity, talent a cit pre krásu.

Manažment a koordináciu projektu zabezpečovali PhDr. Iveta Mišová, Mgr. Katarína Moncolová, Mgr. Mária Baláž Gyuranová, Mgr. Marián Horanič.

Projekt finančne podporilo Ministerstvo kultúry SR.

SEMINÁR SPOLOČENSKÉHO TANCA INTEGROVANÝCH PÁROV

40

41

Výročná správa ZPMP v SR za rok 2022

Táto kultúrna aktivita je dlhodobou zameraná na zlepšenie kvality života ľudí s mentálnym postihnutím, na rozvoj možností trávenia voľného času prostredníctvom zmysluplných aktivít. Obsahom projektu bolo realizovať kurz spoločenských tancov v integrovaných tanečných pároch. Účasť pre záujemcov sme ponúkli prostredníctvom špeciálnych a praktických škôl, odborných učilísk, ZSS, cez databázu združení, MVO a webovej stránky www.zpmpvsvr.sk. Projektu sa celkovo zúčastnilo 30 tanečníkov. Z toho 15 bolo s mentálnym postihnutím, 5 bolo tanečníkov na invalidnom vozíku a 10 bolo tanečníkov bez postihnutia.

Každoročne sa lekciami tanca zúčastňujú nováčikovia, ale aj pokročilí tanečníci. Aj preto je program obsahovo určený obom kategóriám účastníkov. Pre obe skupiny boli pripravené a prispôbené rozdielne obsahy. Pre začiatočníkov to boli základné kroky a figúry k najbežnejším spoločenským tancom, správne držanie tela a základy rytmiky. Pre pokročilých účastníkov boli určené lekcie zamerané na pokročilé figúry a komplikovanejšie zostavy. Pokročilí účastníci sa venovali príprave zostáv určených aj na súťaže.

V máji 2022 sme uskutočnili tradičný bál Mendosino, kde mali možnosť absolventi minuloročného Tanečného seminára predviesť svoje tanečné zručnosti pred svojimi rodičmi či priateľmi.

V čase konania projektu sa pokročilí tanečníci zúčastnili aj troch podujatí, ktoré síce neboli priamo projektovými aktivitami, ale práve vďaka realizácii projektu im to bolo umožnené. Konkrétne ide o účasť na týchto medzinárodných podujatiach:

- September 2022 – Lommel (Belgicko) – Svetový pohár WIDA (World Inclusive Dance Association)
- November 2022 – Bratislava Európsky šampionát WIDA
- November 2022 – Malta – Open Dance Spectacular

Na všetkých týchto podujatiach získali zástupcovia slovenských tanečníkov s mentálnym postihnutím viacero pódiových umiestnení, čo svedčí o kvalite a význame projektu.

Projekt je z pohľadu ZPMP v SR mimoriadne dôležitý. Jeho realizácia je totiž príspevom k vyrovnávaniu šancí a možností ľudí s mentálnym postihnutím žiť plnohodnotný život. Nehovoriac o tom, že dlhoročná realizácia tohto projektu nás presvedča o tom, že medzi tanečníkmi s mentálnym postihnutím aj bez postihnutia môžu vzniknúť dlhodobé väzby a priateľstvá. O atraktivite

projektu svedčí aj fakt, že o účasť na seminári majú záujem aj ľudia mimo Bratislavy. To potvrdzuje naše vedomosti o obmedzených možnostiach ľudí s mentálnym postihnutím tráviť voľný čas zmysluplne a zaujímavo.

Projekt nemá význam iba pre samotných ľudí s mentálnym postihnutím, ale pomáha formovať postoje aj u ich tanečných partnerov bez postihnutia. Vďaka osobnej skúsenosti sú nútení prehodnocovať svoje postoje k tejto skupine, čo môže mať zásadný význam aj z dlhodobého hľadiska. Sme presvedčení, že projekt má silný antidiskriminačný odkaz a prispieva k celkovej zmene pohľadu spoločnosti na ľudí s mentálnym postihnutím.

V posledných rokoch sa tanečníkom s mentálnym postihnutím, ktorí tanečný seminár navštevujú už viac rokov, darí úspešne reprezentovať Slovensko aj na medzinárodnom poli. Medzinárodná organizácia WIDA, ktorá zastrešuje inkluzívne tancovanie, organizuje niekoľko podujatí, na ktorých sa naši frekventanti podľa finančných možností zúčastňujú. Tak prispievajú aj k šíreniu dobrého mena Slovenska.

Projekt finančne podporilo Ministerstvo kultúry SR

42

ZAHRANIČNÁ SPOLUPRÁCA

SPOLUPRÁCA S INCLUSION EUROPE, ECCL A INCLUSION INTERNATIONAL

Jednou z dôležitých aktivít Združenia na pomoc ľuďom s mentálnym postihnutím v SR je vytvárať, udržiavať a rozvíjať kontakty so zahraničnými partnermi. Takáto spolupráca je výrazným prínosom pre našu prácu a umožňuje nám výmenu praktických a teoretických skúseností na celoslovenskej, ale aj regionálnej a miestnej úrovni. Strategicky významnými partnermi sú v tomto prípade organizácie Inclusion Europe a Inclusion International. ZPMP v SR je členom Inclusion International od roku 1994 a členstvo v Inclusion Europe sa datuje od roku 2003. V rámci Inclusion Europe pracuje aj European Coalition for Community Living – Európska koalícia pre komunitný život, ktorej sme tiež členom.

Inclusion Europe (IE) je európska asociácia spoločností ľudí s mentálnym postihnutím a ich rodín, ktorá vedie kampaň za práva a záujmy ľudí s mentálnym postihnutím a ich rodín v celej Európe, koordinuje aktivity v mnohých európskych krajinách, reaguje na európske politické návrhy, poskytuje informácie o potrebách ľudí s mentálnym postihnutím a radí Európskej komisii a členom Európskeho parlamentu v otázkach zdravotného postihnutia. Vo svojej činnosti sa opiera o poznatky a návrhy svojich členských organizácií.

Inclusion International (II) je jednou z najväčších medzinárodných organizácií pracujúcich v prospech ľudí s mentálnym postihnutím. Cez miestne, regionálne, národné i globálne členské organizácie pôsobí v rôznych svetových organizáciách, ako sú WHO, UNESCO, ECOSOC, ILO, UNICEF, ktoré presadzujú podporu, integráciu, rovnosť a rovnaké príležitosti pre ľudí s mentálnym postihnutím a ich rodiny. Podobne ako Inclusion Europe, aj Inclusion International sa vo svojej činnosti opiera o poznatky a návrhy svojich členských organizácií.

Členstvo v týchto organizáciách nám umožňuje podieľať sa, aktívne vstupovať, ovplyvňovať a usmerňovať celosvetovú a európsku sociálnu politiku v prospech ľudí s mentálnym postihnutím. Otvára nám cesty k získaniu najnovších poznatkov v oblasti starostlivosti, podpory a pomoci občanom s mentálnym postihnutím a ich rodinám, ponúka príležitosti na výmenu skúseností, názorov a príkladov dobrej praxe s inými členskými organizáciami. Pomáha nám získavať aktívnych partnerov na rozvoj projektovej spolupráce.

SPOLUPRÁCA SO ZAHRANIČÍM V ROKU 2022 ZAHŔŇALA NASLEDOVNÉ AKTIVITY:

AKTIVITY – KONFERENCIE A SEMINÁRE

- **Europe in Action, 7. – 9. september 2022, Brusel**

Ide o pravidelnú každoročnú konferenciu, ktorá má vždy nosnú tému. V roku 2022 to bola téma deinštitucionalizácie sociálnych služieb. V jednotlivých blokoch prezentovali zástupcovia rôznych európskych krajín príspevky o tom, ako prebieha/prebiehala deinštitucionalizácia v ich krajinách, akým problémom čelili v tomto procese. Dôležitou témou konferencie bola aj pomoc ľuďom s mentálnym postihnutím a ich rodinám na Ukrajine. Väčšina blokov bola dostupná nielen fyzicky, ale aj online, takže sa konferencie mohli zúčastniť aj zástupcovia ZPMP v SR.

Výstupom konferencie sú aj prezentácie prístupné online.

- **17. november 2022, Virtual General Assembly**

Išlo o generálne zhromaždenie organizácie Inclusion International, počas ktorej prebiehali voľby do viacerých orgánov organizácie, ale preberali sa aj strategické plány a dokumenty na najbližšie obdobie vo fungovaní organizácie. Vzhľadom na to, že stretnutie bolo organizované online, mohli sa ho zúčastniť aj zástupcovia ZPMP v SR.

ONLINE SEMINÁRE

Inclusion Europe organizuje pravidelne aj online školenia a semináre. V roku 2022 sme sa zúčastnili viacerých seminárov s takýmito témami:

- Supporting people with intellectual disabilities and their families in Ukraine
- Easy-to-read and understand
- Family support
- What works in fundraising for inclusion
- Legal capacity

Všetky semináre boli organizované on-line, preto sa ich mohli zúčastniť aj zamestnanci ZPMP v SR.

- V rámci medzinárodnej spolupráce sme v decembri 2022 absolvovali trojdňovú návštevu partnerskej organizácie v Česku (Plzeň) – Možnosti tu jsou. Ide o organizáciu, ktorá má veľké skúsenosti v zamestnávaní ľudí s mentálnym postihnutím. Práve tejto téme sme sa venovali počas našej návštevy.

- 20. 9. 2022 navštívila našu organizáciu p. Helen Portal – pracovníčka venujúca sa oblasti práva a politiky. V rámci návštevy sme sa venovali predovšetkým téme deinštitucionalizácie v podmienkach Slovenska.

NEWSLETTER

Odoberáme newsletter **e-Include**, v ktorom nás Inclusion Europe informuje o aktualitách z rôznych európskych krajín. Podobne odoberáme aj newsletter Inclusion International. Sledujeme trendy, správy, zaujímavé zahraničné projekty z oblasti podpory ľudí s mentálnym postihnutím. Taktiež odoberáme newsletter **Europe for us**, ktorý vydáva *Európska platforma sebaobhajcov* (EPSA), zastrešovaná organizáciou Inclusion Europe. Obsahuje informácie v easy-to-read jazyku, určené predovšetkým čitateľom s mentálnym postihnutím.

Spolupráca so zahraničím má pre naše združenie viaceré výhody, je predovšetkým zdrojom informácií a inšpirácie. Máme možnosť spoznávať rôzne modely fungovania v iných štátoch a prenášať poznatky do podmienok v našej krajine. Skúmame, aké rôzne nástroje sa používajú na podporu našej cieľovej skupiny. Jednoducho – stále sa máme čomu učiť. Rovnako však iným krajinám ukazujeme, aké pokroky sa podarilo dosiahnuť u nás, čo funguje, v čom sa môžu inšpirovať oni od nás. Vďaka členstvu v medzinárodných inštitúciách máme možnosť vytvárať nové zmysluplné projekty a projektové partnerstvá. Tieto interakcie medzi rôznymi organizáciami z celého sveta sú jednoznačným prínosom pre všetkých zúčastnených, ale najmä pre ľudí s mentálnym postihnutím.

Na členský príspevok v Inclusion Europe a Inclusion International prispelo Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR.

Veľmi si vážime prácu a pomoc našich podporovateľov, kolegyň, kolegov, dobrovoľníkov, priateľov, vďaka ktorým sme v roku 2022 vykonali množstvo aktivít a činností, ktoré pomohli ľuďom s mentálnym postihnutím a ich rodinám.

ĎAKUJEME VÁM!

Donori, partneri, spolupracujúce firmy: Agentúra podporovaného zamestnávania Bratislava, AGROKARPATY, s. r. o., PĽAVNICA, AKM Logistic, s. r. o., Asociácia pre sociálnu ekonomiku na Slovensku, Baobab, o. z., Bilanc Audit Slovakia, s. r. o., Bratislavský samosprávny kraj, Centrum pre filantropiu, n. o., Centrum včasnej intervencie Bratislava, Čo dokáže mama, Dakujeme.sk, Dedoles, s. r. o., Dobrovoľný hasičský zbor Bratislava, DSS Prima, n. o., DSS Sibírka, Eva pralinky, Exo Technologies, s. r. o., Fresh Box, s. r. o., Green Print, s. r. o., Impulz ZPMP v Petržalke, Inclusion Europe, Inclusion International, INSPIO, s. r. o., kavickari.sk, KL Team, s. r. o., LK. Permanent, spol. s r. o., Ludialudom.sk, Magistrát hlavného mesta SR Bratislavy, Mestská časť Bratislava-Petržalka, Mestská časť Bratislava-Staré Mesto, Mestská časť Bratislava-Rača, Mgr. art. Boris Németh, Ministerstvo kultúry SR, Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR, Ministerstvo spravodlivosti SR, Nadácia Orange, Nadácia otvorenej spoločnosti, Nadácia pre deti Slovenska, Nadácia Veolia, Nadácie Velux, Napas, s. r. o., Národná rada občanov so zdravotným postihnutím v SR, Národný inštitút vzdelávania a mládeže, Organizácia muskulárnych dystrofií v SR, OZ Downov syndróm, OZ Krasňanko, OZ Mládež ulice, OZ Socioforum, Spojená škola Švabinského Bratislava, PlusIQ, s. r. o., Polygrafické centrum, s. r. o., Rada pre poradenstvo v sociálnej práci, Raná starostlivosť, n. o., Redigovanie, s. r. o., Rodinné centrum Ráčík, skupina VIDIEK, Slovenská sporiteľňa, a. s., Spoločnosť Downovho syndrómu, Tanečný klub Danube, Tise – Grupa Banku Credit Cooperatif, Únia nevidiacich a slabozrakých Slovenska, Úrad komisára pre osoby so zdravotným postihnutím, Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava, Úrad splnomocnenca pre rozvoj občianskej spoločnosti, Výbor pre osoby so zdravotným postihnutím, Websupport, s. r. o., Yves Rocher Slovakia, s. r. o., všetky členské organizácie ZPMP v SR a ďalší.

Jednotlivci: Baláž Milan, Baláž Gyuránová Mária, Balogová Andrea, Biela Katarína, Blažej Rastislav, Blažeková Dagmar, Bračo Miroslav, Budinská Martina, Bugajová Jana, Brunegrafová Simona, Cangár Miroslav, Cangárová Lucia, Cocherová Andrea, Cséfalvay Agnes, Csontosová Mária, Černáková Anna, Fabian Dušan, Fekete Richard, Fričová Monika, Garaj Jozef, Garajová Jarjabková Patrícia, Gregoreková Lotta, Hajduková Miška, Hauzer Rudolf, Hlavatá Petra, Hlavenková Iveta, Hlivák Dalibor, Horanič Martin, Horanič Milan, Hosmajová Katarína, Hrubá Eva, Chmelová Zuzana, Jarolíňová Martina, Kolláriková Zuzana, Kopalová Elena, Košarišťan František, Krajčovič Ladislav, Kruzslík Edo, Kucháriková Anna, Kuchárik Ján, Langová Jana, Lezo Róbert, Majerčíková Zuzana, Mamojka Branislav, Masicová Dana, Mészárosová Monika, Mičunek Andrej, Miklák Tomáš, Mišo Miroslav, Mišo Miroslav Jr., Moncoľová Katarína, Neslušánová Katarína, Novák Vladimír, Nováková Stefi, Ollé Mirka, Ondrejčáková Skarlet, Orlovský Ján, Papánková Magda, Plavuchová Antalová Lenka, Sláviková Ivana, Števková Eva, Šulovská Monika, Šušková Tatiana, Tomaško Mária, Tomešová Ingrid, Varcholová Zora, Veselý Vladimír, Vinczeová Adela, Vincze Viktor, Vlašičová Jana, Vyberalová Ľubica, Záhorcová Viera, Žitňanská Jana, Žovinec Erik.

Správa o hospodárení – rok 2022

Výnosy	zdaňované	nezdaňované	
Tržba – hotel	231 621,68 €		
Tržba – práčovňa	6 838,99 €		
Tržba – prenájom	20 667,22 €		
Tržba – reštaurácia	111 963,27 €		
Tržby – ostatné (Donesto, tovar)	236,61 €		
Tržby – hlavná činnosť		5 120,00 €	
Dotácia BSK – Rehabilitačné stredisko		13 722,53 €	
Dotácia BSK – Sociálne služby		40 704,00 €	
Dotácia MPSVR – Rehabilitačné stredisko		26 160,00 €	
Dotácia UPSVR	95 679,57 €		
Dotácia MÚ BA RAČA – Záhrada		2 000,00 €	
Dotácia MSSR – Sebaobhajovanie		29 538,00 €	
Dotácia MKSR – Výtvarný salón		7 900,00 €	
Dotácia MKSR – Stačí ľúbiť		6 800,00 €	
Dotácia MKSR – Tanečný seminár		9 000,00 €	
Dotácia MKSR – DKZ		10 000,00 €	
Dotácia MPSVR – Inclusion		2 450,00 €	
Dotácia MPSVR – Mimoriadne odmeny		4 056,00 €	
Dotácia MPSVR – Inflačná pomoc		2 150,00 €	
Dotácia MPSVR – Energie		650,00 €	
Dotácia MPSVR – Časopis		8 460,00 €	
Dar od Medzinár. klubu žien – vybavenie terasy		3 953,00 €	
Nadácia Veolia – DKZ		3 000,00 €	
Príspevok – Projekt Ukrajina		6 420,00 €	
Grant Erasmus		8 085,44 €	
Rekondičné pobyty		7 425,00 €	
Dobrovoľné príspevky na časopis, kurzy, dary		6 683,17 €	
Príspevky na sociálne služby		2 668,00 €	
2% aktuálny rok		2 369,40 €	
2% min. roky (Vyčerpané prostriedky v r. 2022)		4 877,11 €	
Členské		1 312,00 €	
Ostatné	5 803,91 €	4 854,32 €	
Rozpustenie dotácií viazaných k odpisovanému majetku		49 390,85 €	
Spolu:	472 811,25 €	269 748,82 €	742 560,07 €

Náklady	zdaňované	nezdaňované	
PHM	640,60 €		
Spotrebný materiál – práčovňa	984,01 €		
Spotrebný materiál – hotel	3 325,86 €		
Spotrebný materiál – reštaurácia	79 208,54 €		
Oprava a údržba	1 396,16 €	648,00 €	
Kancelárske potreby, spot. mat., drob. nákup...	6 292,19 €	27 468,11 €	
Telekomunikačné výdavky, internet...	1 306,93 €	1 150,16 €	
Energie	12 895,98 €	11 808,22 €	
Poštovné		471,50 €	
Spracovanie účtovníctva, audit	3 105,98 €	7 097,00 €	
Komunálny odpad	42,12 €	510,00 €	
Právne služby,poradenstvo	225,00 €	600,00 €	
Revízie		714,00 €	
Mzdy a dohody	189 221,69 €	73 587,11 €	
Odvody SP, ZP	63 082,46 €	23 821,85 €	
Príkazné zmluvy		17 443,20 €	
Pracovné cesty		1 528,72 €	
Ostatné služby (grafické práce, distribúcia časopisu...)		27 992,61 €	
Ostatné služby (Booking, prenájom terminálov...)	15 856,48 €		
Tvorba SF, príspevky	4 995,40 €	4 993,91 €	
Bank.popl., poistenie, ost.poplatky	2 354,46 €	797,34 €	
Daň z nehnuteľností	4 832,25 €		
Daň z motorových vozidiel	244,05 €		
Úrok (z úveru Tise, SLSP)	15 313,60 €		
Členské, príspevky		2 650,00 €	
Pokuty, úroky z omeškania	81,86 €		
Ostatné náklady (zaokrúhlenie...)	1 386,93 €	-0,01 €	
Odpisy	10 275,78 €	49 452,85 €	
Spolu:	417 068,33 €	252 734,57 €	669 802,90 €
Splátky istiny úveru TISE:	28 450,00 €		
Splátky istín úverov SLSP:	45 420,00 €		

ÚČTOVNÁ ZÁVIERKA neziskovej účtovnej jednotky účtujúcej v sústave podvojného účtovníctva

zostavená k 31.12.2022

Daňové identifikačné číslo	Účtovná závierka	Mesiac	Rok
2020804621	X riadna	od 1	2022
IČO	mimoriadna	do 12	2022
00683191	priebežná	od 1	2021
SK NACE	(vyznačí sa x)	do 12	2021
94.99.2			

Priložené súčasti účtovnej závierky	X Súvaha (Úč NUJ 1-01) (v eurocentoch)	X Výkaz ziskov a strát (Úč NUJ 2-01) (v eurocentoch)	X Poznámky (Úč NUJ 3-01) (v celých eurách alebo eurocentoch)
-------------------------------------	---	---	---

Názov účtovnej jednotky
Združenie na pomoc ľuďom s mentálnym
postihnutím v Slovenskej republike

Sídlo účtovnej jednotky
Ulica Číslo
ALSTROVA 6073 / 153
PSČ Obec
83106 BRATISLAVA
Telefónne číslo
0911122123
E-mailová adresa
INFO@ASAPSRO.SK

Zostavená dňa:	Schválená dňa:	Podpisový záznam štatutárneho orgánu alebo člena štatutárneho orgánu účtovnej jednotky:
05.04.2023	. . 20	

Súvaha (Úč NUJ 1-01)

IČO 00683191

Strana aktiv	č.r.	Bežné účtovné obdobie			Bezprostredne predchádzajúce účtovné obdobie
		Brutto	Korekcia	Netto	Netto
a	b	1	2	3	4
A. NEOBEŽNÝ MAJETOK SPOLU r. 002 + r. 009 + r. 021	001	1817723.00	255224.00	1562499.00	1615846.00
A.I. Dlhodobý nehmotný majetok r. 003 až r. 008	002				
A.I.1. Nehmotné výsledky z vývojovej a obdobnej činnosti 012 - (072+091AÚ)	003				
2. Softvér 013 - (073+091AÚ)	004				
3. Oceniteľné práva 014 - (074 + 091AÚ)	005				
4. Ostatný dlhodobý nehmotný majetok (018+ 019)-(078 + 079 + 091 AÚ)	006				
5. Obstaranie dlhodobého nehmotného majetku (041-093)	007				
6. Poskytnuté preddavky na dlhodobý nehmotný majetok (051-095AÚ)	008				
A.II. Dlhodobý hmotný majetok r. 010 až r. 020	009	1817723.00	255224.00	1562499.00	1615846.00
A.II.1. Pozemky (031)	010				
2. Umelecké diela a zbierky (032)	011				
3. Stavby 021 - (081 + 092AÚ)	012	1699179.00	180538.00	1518641.00	1561121.00
4. Samostatné huteľné veci a súbory huteľných vecí 022 - (082 + 092AÚ)	013	90644.00	60027.00	30617.00	38551.00
5. Dopravné prostriedky 023 - (083 + 092AÚ)	014	7400.00	7400.00		1225.00
6. Pestovateľské celky trvalých porastov 025 - (085 + 092AÚ)	015	20500.00	7259.00	13241.00	14949.00
7. Základné stádo a ťažné zvieratá 026 - (086 + 092AÚ)	016				
8. Drobný dlhodobý hmotný majetok 028 - (088 + 092AÚ)	017				
9. Ostatný dlhodobý hmotný majetok 029 - (089 +092AÚ)	018				
10. Obstaranie dlhodobého hmotného majetku (042 - 094)	019				
11. Poskytnuté preddavky na dlhodobý hmotný majetok (052 - 095AÚ)	020				
A.III. Dlhodobý finančný majetok r. 022 až r. 028	021				
A.III.1. Podielové cenné papiere a podiely v obchodných spoločnostiach v ovládanej osobe (061- 096 AÚ)	022				
2. Podielové cenné papiere a podiely v obchodných spoločnostiach s podstatným vplyvom (062 - 096 AÚ)	023				
3. Dlhové cenné papiere držané do splatnosti (065 - 096 AÚ)	024				
4. Pôžičky podnikom v skupine a ostatné pôžičky (066 + 067) - 096 AÚ	025				
5. Ostatný dlhodobý finančný majetok (069 - 096 AÚ)	026				
6. Obstaranie dlhodobého finančného majetku (043 - 096 AÚ)	027				
7. Poskytnuté preddavky na dlhodobý finančný majetok (053 - 096 AÚ)	028				

Súvaha (Úč NUJ 1-01)

IČO 0 0 6 8 3 1 9 1

Strana aktiv	č.r.	Bežné účtovné obdobie			Bezprostredne predchádzajúce účtovné obdobie
		Brutto	Korekcia	Netto	Netto
a	b	1	2	3	4
B. OBEŽNÝ MAJETOK SPOLU r. 030+ r. 037+ r. 042 + r. 051	029	237119.00		237119.00	13496.00
B.I. Zásoby r. 031 až r. 036	030	3317.00		3317.00	3864.00
B.I.1. Materiál (112 + 119) - 191	031	2930.00		2930.00	
2. Nedokončená výroba a polotovary vlastnej výroby (121+122) - (192 +193)	032				
3. Výrobky (123 - 194)	033				
4. Zvieratá (124 - 195)	034				
5. Tovar (132 + 139) - 196	035				3864.00
6. Poskytnuté prevádzkové preddávky na zásoby (314 AÚ - 391 AÚ)	036	387.00		387.00	
B.II. Dlhodobé pohľadávky r. 038 až r. 041	037	150030.00		150030.00	
B.II.1. Pohľadávky z obchodného styku (311 AÚ až 314 AÚ) - 391 AÚ	038				
2. Ostatné pohľadávky (315 AÚ - 391AÚ)	039				
3. Pohľadávky voči účastníkom združení (358AÚ - 391AÚ)	040	150030.00		150030.00	
4. Iné pohľadávky (335 AÚ + 373 AÚ + 375 AÚ + 378AÚ) - 391AÚ	041				
B.III. Krátkodobé pohľadávky r. 043 až r. 050	042	39536.00		39536.00	805.00
B.III.1. Pohľadávky z obchodného styku (311AÚ až 314 AÚ) - 391AÚ	043	17038.00		17038.00	805.00
2. Ostatné pohľadávky (315 AÚ - 391 AÚ)	044	159.00		159.00	
3. Zúčtovanie so Sociálnou poisťovňou a zdravotnými poisťovňami (336)	045		x		
4. Daňové pohľadávky (341 až 345)	046		x		
5. Pohľadávky z dôvodu finančných vzťahov k štátnemu rozpočtu a rozpočtom územnej samosprávy (346+ 348)	047	21979.00	x	21979.00	
6. Pohľadávky voči účastníkom združení (358 AÚ - 391AÚ)	048				
7. Spojovací účet pri združení (396 - 391AÚ)	049				
8. Iné pohľadávky (335AÚ + 373AÚ + 375AÚ + 378AÚ) - 391AÚ	050	360.00		360.00	
B.IV. Finančné účty r. 052 až r. 056	051	44236.00		44236.00	8827.00
B.IV.1. Pokladnica (211 + 213)	052	1510.00	x	1510.00	2302.00
2. Bankové účty (221 AÚ + 261)	053	42726.00	x	42726.00	6525.00
3. Bankové účty s dobou viazanosti dlhšou ako jeden rok (221 AÚ)	054		x		
4. Krátkodobý finančný majetok(251+ 253 + 255AU+ 256 + 257) - 291AÚ	055				
5. Obstaranie krátkodobého finančného majetku (259 - 291AÚ)	056				
C. ČASOVÉ ROZLIŠENIE SPOLU r. 058 a r. 059	057	2812.00		2812.00	916.00
C.1. Náklady budúcich období (381)	058	2652.00		2652.00	916.00
2. Príjmy budúcich období (385)	059	160.00		160.00	
MAJETOK SPOLU r. 001 + r. 029 + r. 057	060	2057654.00	255224.00	1802430.00	1630258.00

MF SR 2021

Strana 3

Súvaha (Úč NUJ 1-01)

IČO 0 0 6 8 3 1 9 1

Strana pasív	č.r.	Bežné účtovné obdobie	Bezprostredne predchádzajúce účtovné obdobie
		5	6
a	b		
A. VLASTNÉ IMANIE r. 062+ r. 067 + r. 071 + r. 072	061	13167.00	-210609.00
A.I. Imanie a fondy r. 063 až r. 066	062	31720.00	31720.00
A.I.1. Základné imanie (411)	063		
2. Fondy tvorené podľa osobitných predpisov (412)	064	31720.00	31720.00
3. Fond reprodukcie (413)	065		
4. Oceňovacie rozdiely z precenenia kapitálových účastí (415)	066		
A.II. Fondy tvorené zo zisku r. 068 až r. 070	067		
A.II.1. Rezervný fond (421)	068		
2. Fondy tvorené zo zisku (423)	069		
3. Ostatné fondy (427)	070		
A.III. Nevysporiadaný výsledok hospodárenia minulých rokov (+; - 428)	071	-91310.00	-274684.00
A.IV. Výsledok hospodárenia za účtovné obdobie r. 060 - (r. 062 + r. 067 + r. 071 + r. 073 + r. 100)	072	72757.00	32355.00
B. ZÁVÄZKY r. 074 + r. 078 + r. 086 + r. 096	073	434491.00	458474.00
B.I.1. Rezervy r. 075 až r. 077	074	6800.00	7141.00
2. Rezervy zákonné (451AÚ)	075		
3. Ostatné rezervy (459AÚ)	076		
4. Krátkodobé rezervy (323 + 451AÚ + 459AÚ)	077	6800.00	7141.00
B.II. Dlhodobé záväzky r. 079 až r. 085	078	3675.00	3396.00
B.II.1. Záväzky zo sociálneho fondu (472)	079	3675.00	3396.00
2. Vydané dlhopisy (473 - 255 AÚ)	080		
3. Záväzky z nájmu (474 AÚ)	081		
4. Dlhodobé prijaté preddávky (475)	082		
5. Dlhodobé nevyfakturované dodávky (476 AÚ)	083		
6. Dlhodobé zmenky na úhradu (478)	084		
7. Ostatné dlhodobé záväzky (373 AÚ + 479 AÚ)	085		
B.III. Krátkodobé záväzky r. 087 až r. 095	086	118563.00	113909.00
B.III.1. Záväzky z obchodného styku (321 až 326) okrem 323	087	86694.00	81460.00
2. Záväzky voči zamestnancom (331+ 333)	088	17194.00	16549.00
3. Zúčtovanie so Sociálnou poisťovňou a zdravotnými poisťovňami (336)	089	8720.00	10326.00
4. Daňové záväzky (341 až 345)	090	5446.00	4718.00
5. Záväzky z dôvodu finančných vzťahov k štátnemu rozpočtu a rozpočtom územnej samosprávy (346+348)	091		856.00
6. Záväzky z upísaných nesplatených cenných papierov a vkladov (367)	092		
7. Záväzky voči účastníkom združení (368)	093		
8. Spojovací účet pri združení (396)	094		
9. Ostatné záväzky (379 + 373 AÚ + 474 AÚ +476AÚ + 479 AÚ)	095	509.00	
B.IV. Bankové úvery a iné výpomoci a pôžičky r. 097 až r. 099	096	305453.00	334028.00
B.IV.1. Dlhodobé bankové úvery (461AÚ)	097	305453.00	334028.00
2. Bežné bankové úvery (231+ 232 + 461AÚ)	098		
3. Prijaté krátkodobé finančné výpomoci (241+ 249)	099		
C. ČASOVÉ ROZLIŠENIE SPOLU r. 101 až r. 103	100	1354772.00	1382393.00
C.I.1. Výdavky budúcich období (383)	101		
2. Výnosy budúcich období krátkodobé (384 AÚ)	102	21834.00	
3. Výnosy budúcich období dlhodobé (384 AÚ)	103	1332938.00	1382393.00
SPOLU VLASTNÉ IMANIE, ZÁVÄZKY A ÚČTY ČASOVÉHO ROZLIŠENIA r.061+ r.073 + r.100	104	1802430.00	1630258.00

MF SR 2021

Strana 4

Výkaz ziskov a strát (Úč NUJ 2-01)

IČO 0 0 6 8 3 1 9 1

Číslo účtu	Náklady	Číslo riadku	Činnosť			Bezprostredne predchádzajúce účtovné obdobie
			Hlavná nezdaňovaná	Zdaňovaná	Spolu	
a	b	c	1	2	3	4
501	Spotreba materiálu	01	27468.00	90451.00	117919.00	12052.00
502	Spotreba energie	02	11808.00	12896.00	24704.00	17264.00
504	Predaný tovar	03				61069.00
511	Opravy a udržiavanie	04	648.00	1396.00	2044.00	1720.00
512	Cestovné	05	1529.00		1529.00	
513	Náklady na reprezentáciu	06				3000.00
518	Ostatné služby	07	55469.00	20494.00	75963.00	87049.00
521	Mzdové náklady	08	73587.00	189222.00	262809.00	267106.00
524	Zákonné sociálne poistenie a zdravotné poistenie	09	23822.00	63082.00	86904.00	90638.00
525	Ostatné sociálne poistenie	10				
527	Zákonné sociálne náklady	11	4994.00	4995.00	9989.00	1077.00
528	Ostatné sociálne náklady	12				283.00
531	Daň z motorových vozidiel	13		244.00	244.00	366.00
532	Daň z nehnuteľností	14		4832.00	4832.00	4832.00
538	Ostatné dane a poplatky	15	663.00	567.00	1230.00	664.00
541	Zmluvné pokuty a penále	16		52.00	52.00	2.00
542	Ostatné pokuty a penále	17		30.00	30.00	21.00
543	Odpísanie pohľadávky	18				
544	Úroky	19		15314.00	15314.00	16327.00
545	Kurzové straty	20				
546	Dary	21				
547	Osobitné náklady	22				
548	Manká a škody	23		582.00	582.00	
549	Iné ostatné náklady	24	644.00	2635.00	3279.00	4337.00
551	Odpisy dlhodobého nehmotného majetku a dlhodobého hmotného majetku	25	49453.00	10276.00	59729.00	52991.00
552	Zostatková cena predaného dlhodobého nehmotného majetku a dlhodobého hmotného majetku	26				
553	Predané cenné papiere	27				
554	Predaný materiál	28				
555	Náklady na krátkodobý finančný majetok	29				
556	Tvorba fondov	30				
557	Náklady na precenenie cenných papierov	31				
558	Tvorba a zúčtovanie opravných položiek	32				
561	Poskytnuté príspevky organizačným zložkám	33				
562	Poskytnuté príspevky iným účtovným jednotkám	34	2650.00		2650.00	2530.00
563	Poskytnuté príspevky fyzickým osobám	35				
565	Poskytnuté príspevky z podielu zaplatenej dane	36				
567	Poskytnuté príspevky z verejnej zbierky	37				
Účtová trieda 5 spolu r. 01 až r. 37			252735.00	417068.00	669803.00	623328.00

MF SR 2021

Strana 5

Výkaz ziskov a strát (Úč NUJ 2-01)

IČO 0 0 6 8 3 1 9 1

Číslo účtu	Výnosy	Číslo riadku	Činnosť			Bezprostredne predchádzajúce účtovné obdobie
			Hlavná nezdaňovaná	Zdaňovaná	Spolu	
a	b	c	1	2	3	4
601	Tržby za vlastné výrobky	39				
602	Tržby z predaja služieb	40	8508.00	371155.00	379663.00	60926.00
604	Tržby za predaný tovar	41		173.00	173.00	140703.00
611	Zmena stavu zásob nedokončenej výroby	42				
612	Zmena stavu zásob polotovarov	43				
613	Zmena stavu zásob výrobkov	44				
614	Zmena stavu zásob zvierat	45				
621	Aktivácia materiálu a tovaru	46				
622	Aktivácia vnútroorganizačných služieb	47	4854.00	4854.00	9708.00	
623	Aktivácia dlhodobého nehmotného majetku	48				
624	Aktivácia dlhodobého hmotného majetku	49				
641	Zmluvné pokuty a penále	50				
642	Ostatné pokuty a penále	51				
643	Platby za odpísané pohľadávky	52				
644	Úroky	53				
645	Kurzové zisky	54				
646	Prijaté dary	55	1100.00		1100.00	2793.00
647	Osobitné výnosy	56	7425.00		7425.00	3499.00
648	Zákonné poplatky	57				
649	Iné ostatné výnosy	58		949.00	949.00	
651	Tržby z predaja dlhodobého nehmotného majetku a dlhodobého hmotného majetku	59				
652	Výnosy z dlhodobého finančného majetku	60				
653	Tržby z predaja cenných papierov a podielov	61				
654	Tržby z predaja materiálu	62				
655	Výnosy z krátkodobého finančného majetku	63				
656	Výnosy z použitia fondu	64				
657	Výnosy z precenenia cenných papierov	65				
658	Výnosy z nájmu majetku	66				
661	Prijaté príspevky od organizačných zložiek	67				
662	Prijaté príspevky od právnických osôb	68	63245.00		63245.00	155649.00
663	Prijaté príspevky od fyzických osôb	69	2716.00		2716.00	7894.00
664	Prijaté členské príspevky	70	1312.00		1312.00	1423.00
665	Príspevky z podielu zaplatenej dane	71	7247.00		7247.00	6424.00
667	Prijaté príspevky z verejných zbierok	72				
691	Dotácie	73	173342.00	95680.00	269022.00	276927.00
Účtová trieda 6 spolu r. 39 až r. 73		74	269749.00	472811.00	742560.00	656238.00
Výsledok hospodárenia pred zdanením r. 74 - r. 38		75	17014.00	55743.00	72757.00	32910.00
591	Daň z príjmov	76				555.00
595	Dodatkové odvody dane z príjmov	77				
Výsledok hospodárenia po zdanení (r. 75 - (r. 76 + r. 77)) (+/-)		78	17014.00	55743.00	72757.00	32355.00

MF SR 2021

Strana 6

**Združenie na pomoc ľuďom s mentálnym
postihnutím v Slovenskej republike**

Bratislava

SPRÁVA NEZÁVISLÉHO AUDÍTORA

**o audite
ročnej účtovnej závierky
k 31. decembru 2022
a
výročnej správy za rok 2022**

Sídlo: Stará Vajnorská 6
832 62 Bratislava

Telefón: 0903450262
0903450264

IČO : 31 374 948
DIČ : 2020302812
DIČ : SK2020302812
OR, vložka č. 7216/B

58

59

Výročná správa ZPMP v SR za rok 2022

SPRÁVA NEZÁVISLÉHO AUDÍTORA

Pre členov, predsedníctvo a riaditeľa občianskeho združenia ZPMP v SR

I. Správa z auditu účtovnej závierky

Názor

Uskutočnili sme audit účtovnej závierky občianskeho združenia Združenie na pomoc ľuďom s mentálnym postihnutím v Slovenskej republike (IČO 00 683 191), Alstrova 153, 831 06 Bratislava („Združenie“), ktorá obsahuje súvahu k 31. decembru 2022, výkaz ziskov a strát za rok končiaci sa k uvedenému dátumu, a poznámky, ktoré obsahujú súhrn významných účtovných zásad a účtovných metód.

Podľa nášho názoru, priložená účtovná závierka poskytuje pravdivý a verný obraz finančnej situácie Združenia k 31. decembru 2022 a výsledku jeho hospodárenia za rok končiaci sa k uvedenému dátumu podľa zákona č. 431/2002 Z.z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o účtovníctve“).

Základ pre názor

Audit sme vykonali podľa medzinárodných auditorských štandardov (International Standards on Auditing, ISA). Naša zodpovednosť podľa týchto štandardov je uvedená v odseku Zodpovednosť audítora za audit účtovnej závierky. Od Združenia sme nezávislí podľa ustanovení zákona č. 423/2015 o štatutárnom audite a o zmene a doplnení zákona č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o štatutárnom audite“) týkajúcich sa etiky, vrátane Etického kódexu audítora, relevantných pre náš audit účtovnej závierky a splnili sme aj ostatné požiadavky týchto ustanovení týkajúcich sa etiky. Sme presvedčení, že auditorské dôkazy, ktoré sme získali, poskytujú dostatočný a vhodný základ pre náš názor.

Zodpovednosť štatutárneho orgánu a osôb poverených spravovaním¹ za účtovnú závierku

Štatutárny orgán je zodpovedný za zostavenie tejto účtovnej závierky tak, aby poskytovala pravdivý a verný obraz podľa zákona o účtovníctve a za tie interné kontroly, ktoré považuje za potrebné na zostavenie účtovnej závierky, ktorá neobsahuje významné nesprávosti, či už v dôsledku podvodu alebo chyby.

Pri zostavovaní účtovnej závierky je štatutárny orgán zodpovedný za zhodnotenie schopnosti Združenia nepretržite pokračovať vo svojej činnosti, za opísanie skutočností týkajúcich sa nepretržitého pokračovania v činnosti, ak je to potrebné, a za použitie predpokladu nepretržitého pokračovania v činnosti v účtovníctve, ibaže by mal v úmysle Združenie zlikvidovať alebo ukončiť jej činnosť, alebo by nemal inú realistickú možnosť než tak urobiť.

Osoby poverené spravovaním sú zodpovedné za dohľad nad procesom finančného výkazníctva Združenia.

¹ Pokiaľ sa osoby zodpovedné za dohľad nad procesom finančného výkazníctva Združenia líšia od osôb zodpovedných za zostavenie ÚZ (teda vlastníci spoločnosti sú iní ako štatutárny orgán a manažment).

Zodpovednosť audítora² za audit účtovnej závierky

Našou zodpovednosťou je získať primerané uistenie, či účtovná závierka ako celok neobsahuje významné nesprávosti, či už v dôsledku podvodu alebo chyby, a vydať správu audítora, vrátane názoru. Primerané uistenie je uistenie vysokého stupňa, ale nie je zárukou toho, že audit vykonaný podľa medzinárodných auditorských štandardov vždy odhalí významné nesprávosti, ak také existujú. Nesprávosti môžu vzniknúť v dôsledku podvodu alebo chyby a za významné sa považujú vtedy, ak by sa dalo odôvodnene očakávať, že jednotlivito alebo v súhrne by mohli ovplyvniť ekonomické rozhodnutia používateľov, uskutočnené na základe tejto účtovnej závierky.

V rámci auditu uskutočneného podľa medzinárodných auditorských štandardov, počas celého auditu uplatňujeme odborný úsudok a zachováame profesionálny skepticizmus. Okrem toho:

- Identifikujeme a posudzujeme riziká významnej nesprávosti účtovnej závierky, či už v dôsledku podvodu alebo chyby, navrhujeme a uskutočňujeme auditorské postupy reagujúce na tieto riziká a získavame auditorské dôkazy, ktoré sú dostatočné a vhodné na poskytnutie základu pre náš názor. Riziko neodhalenia významnej nesprávosti v dôsledku podvodu je vyššie ako toto riziko v dôsledku chyby, pretože podvod môže zahŕňať tajnú dohodu, falšovanie, úmyselné vynechanie, nepravdivé vyhlásenie alebo obídenie internej kontroly.
- Oboznamujeme sa s internými kontrolami relevantnými pre audit, aby sme mohli navrhnúť auditorské postupy vhodné za daných okolností, ale nie za účelom vyjadrenia názoru na efektívnosť interných kontrol Združenia.
- Hodnotíme vhodnosť použitých účtovných zásad a účtovných metód a primeranosť účtovných odhadov a uvedenie s nimi súvisiacich informácií, uskutočnené štatutárnym orgánom.
- Robíme záver o tom, či štatutárny orgán vhodne v účtovníctve používa predpoklad nepretržitého pokračovania v činnosti a na základe získaných auditorských dôkazov záver o tom, či existuje významná neistota v súvislosti s udalosťami alebo okolnosťami, ktoré by mohli významne spochybniť schopnosť Združenia nepretržite pokračovať v činnosti. Ak dospejeme k záveru, že významná neistota existuje, sme povinní upozorniť v našej správe audítora na súvisiace informácie uvedené v účtovnej závierke alebo, ak sú tieto informácie nedostatočné, modifikovať náš názor. Naše závery vychádzajú z auditorských dôkazov získaných do dátumu vydania našej správy audítora. Budúce udalosti alebo okolnosti však môžu spôsobiť, že Združenie prestane pokračovať v nepretržitej činnosti.
- Hodnotíme celkovú prezentáciu, štruktúru a obsah účtovnej závierky vrátane informácií v nej uvedených, ako aj to, či účtovná závierka zachytáva uskutočnené transakcie a udalosti spôsobom, ktorý vedie k ich vernému zobrazeniu.

S osobami poverenými spravovaním komunikujeme okrem iného o plánovanom rozsahu a harmonograme auditu a o významných zisteniach auditu, vrátane všetkých významných nedostatkov internej kontroly, ktoré počas nášho auditu zistíme.

² Pod pojmom „audítora“ sa rozumie „štatutárny audítora“ alebo „auditorská spoločnosť“ definovaní v § 2, ods. 2 a 3 zákona o štatutárnom audite.

60

61

Výročná správa ZPMP v SR za rok 2022

II. Správa k ďalším požiadavkám zákonov a iných právnych predpisov

Správa k informáciám, ktoré sa uvádzajú vo výročnej správe

Štatutárny orgán je zodpovedný za informácie uvedené vo výročnej správe, zostavenej podľa požiadaviek zákona o účtovníctve. Náš vyššie uvedený názor na účtovnú závierku sa nevzťahuje na iné informácie vo výročnej správe.

V súvislosti s auditom účtovnej závierky je našou zodpovednosťou oboznámenie sa s informáciami uvedenými vo výročnej správe a posúdenie, či tieto informácie nie sú vo významnom nesúlade s auditovanou účtovnou závierkou alebo našimi poznatkami, ktoré sme získali počas auditu účtovnej závierky, alebo sa inak zdajú byť významne nesprávne.

Posúdili sme, či výročná správa Združenia obsahuje informácie, ktorých uvedenie vyžaduje zákon o účtovníctve.

Na základe prác vykonaných počas auditu účtovnej závierky, podľa nášho názoru:

- informácie uvedené vo výročnej správe zostavenej za rok 2022 sú v súlade s účtovnou závierkou za daný rok,

- výročná správa obsahuje informácie podľa zákona o účtovníctve.

Okrem toho, na základe našich poznatkov o účtovnej jednotke a situácii v nej, ktoré sme získali počas auditu účtovnej závierky, sme povinní uviesť, či sme zistili významné nesprávosti vo výročnej správe, ktorú sme obdržali pred dátumom vydania tejto správy audítora.³ V tejto súvislosti neexistujú zistenia, ktoré by sme mali uviesť.

Bratislava, 15. mája 2023

BILANC AUDIT SLOVAKIA s.r.o.
Stará Vajnorská 6
832 62 Bratislava
OR, vložka č. 7216/B
Licencia SKAU 55

Ing. Vladimír Matyó
Zodpovedný audítora
Licencia SKAU 262

³ V prípade významných nesprávostí vo výročnej správe uvedie audítora aj charakter každej takejto nesprávosti.

Správa revíznej komisie k hospodáreniu ZPMP v SR za rok 2022

Kontrolu vykonala Revízná komisia ZPMP v SR v zložení: Ing. Iveta Hlavenková a p. Mária Csontosová, Mgr. Mária Baláž Gyuránová,

za ZPMP v SR: PhDr. Mišová Iveta, riaditeľka RC ZPMP v SR, p. Vitálošová, administratívna pracovníčka.

Zameranie kontroly:

1. Kontrola plnenia záverov revíznej komisie uvedených v Správe revíznej komisie ZPMP v SR za rok 2021
2. Kontrola plnenia odporúčaní kontrolných orgánov štátnej správy
3. Kontrola správy majetku a inventarizácie
4. Stanovisko k uzávierke, k výkazu ziskov a strát, k súvahe, daňovému priznaniu za rok 2022
5. Kontrola zúčtovania a využitia poskytnutých finančných prostriedkov
6. Informácia o činnosti revíznej komisie
7. Závery a odporúčania revíznej komisie

1. Kontrola plnenia záverov revíznej komisie uvedených v Správe revíznej komisie ZPMP v SR za rok 2021

V správe revíznej komisie za rok 2021 neboli uvedené žiadne pripomienky.

2. Kontrola plnenia odporúčaní kontrolných orgánov štátnej správy

V roku 2022 bola vykonaná kontrola vyúčtovania dotácií z MPSVR SR, neboli zistené nedostatky.

3. Kontrola správy majetku a inventarizácie

Inventarizácia majetku, záväzkov a vlastného imania bola prevezená v súlade so Zákonom o účtovníctve a vnútorným predpisom organizácie.

Ku dňu účtovnej závierky 31.12.2022 bola vykonaná inventúra majetku, zásob, pokladne a cenín. Bola vykonaná tiež dokladová inventúra účtov hlavnej knihy. K inventarizácii sú riadne vypracované a zodpovednými osobami podpísané inventúrne súpisy a súhrnné záznamy. Medzi účtovným a skutočným stavom neboli zistené žiadne rozdiely.

4. Stanovisko k účtovnej závierke a daňovému priznaniu za rok 2022

Lehota na podanie daňového priznania bola oznámením o predĺžení lehoty na podanie daňového priznania odložená na 30.06.2023. Daňové priznanie k dani z príjmov právnickej osoby za rok 2022 a účtovná závierka k 31.12.2022 budú zostavené v súlade s daňovými a účtovnými predpismi a riadne podané k 30.06.2023.

Účtovníctvo ZPMP v SR je od roku 2022 vedené firmou Your office, s.r.o., 1. mája 230/17, 900 21 Svätý Jur.

62

63

Výročná správa ZPMP v SR za rok 2022

Hlavná kniha, účtovný denník a ostatné účtovné knihy za rok 2022 boli riadne a preukázateľne vedené podľa zásad Zákona o účtovníctve a postupov účtovania. Účtovná závierka a potrebné správy sa riadne zverejňujú. Účtovné doklady sa archivujú v predpísanom rozsahu.

Revízná komisia výberovým spôsobom skontrolovala účtovnú evidenciu a oprávnenosť účtovných operácií. Účtuje sa podľa nákladových stredísk.

Vydané faktúry za hotel a za práčovňu obsahujú účtovný predpis a podpisy zodpovedných osôb, podobne aj prijaté faktúry. Ak je treba súpriložené súhrnné správy a prezenčné listiny.

Revízná komisia prekontrolovala všetky pokladničné doklady za rok 2022 - príjmové a výdavkové doklady. Tieto obsahujú všetky náležitosti a podpisy zodpovedných osôb – podpis prijemcu, podpis osoby, ktorá schválila účtovný prípad a osoby, ktorá doklad vyhotovila. Popísaný je i účel prijatých alebo vynaložených peňazí.

Účtovné operácie boli vykonávané v súlade s platnými zákonmi a predpismi. Dohliada sa tiež na súlad s platnými rozhodnutiami predsedníctva a s rozpočtom.

5. Kontrola zúčtovania a využitia poskytnutých finančných prostriedkov

Revízná komisia ZPMP v SR vykonala kontroly poskytnutia finančných prostriedkov týchto vybraných vyúčtovaných projektov a finančných príspevkov:

- príspevok na prevádzku poskytovanej sociálnej služby - rehabilitačné stredisko BIVIO - spolufinancované Bratislavským samosprávnym krajom a Ministerstvom práce, sociálnych vecí a rodiny SR
- príspevok na prevádzku špecializovaného sociálneho poradenstva financované Bratislavským samosprávnym krajom
- projekt „Deň krivých zrkadiel 2022“ - finančná podpora z Ministerstva kultúry SR
- Výtvarný salón 2022 – finančná podpora Ministerstva kultúry SR
- projekt Stačí ľubiť – vydanie knihy - finančná podpora z Ministerstva kultúry SR
- projekt „Sebaobhajovanie VI. - šanca pre ľudí s mentálnym postihnutím s finančnou podporou Ministerstva spravodlivosti SR
- projekt „Seminár spoločenského tanca“ - finančná podpora Ministerstva kultúry SR
- Centrum BIVIO – MÚ Bratislava Rača, Medzinárodný ženský klub
- projekt „Časopis Informácie ZPMP v SR“ - finančná podpora z Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR
- projekt Zahraničná spolupráca s Inclusion Europe a Inclusion International

6. Informácia o činnosti revíznej komisie

Revízná komisia ZPMP v SR v tomto zložení bola zvolená na Valnom zhromaždení ZPMP v SR dňa 27.05.2022.

V roku 2023 revízná komisia zasadala 14.03.2023 pri vykonaní revízie za rok 2022.

Členovia revíznej komisie sú pravidelne prizývaní na zasadnutia Predsedníctva ZPMP v SR.

7. Závěry a odporúčania revíznej komisie

Revízna komisia skonštatovala, že ZPMP v SR pôsobí v súlade so svojimi stanovami a platnou legislatívou SR, preto odporúča najbližšiemu Valnému zhromaždeniu ZPMP v SR schváliť Správu revíznej komisie k účtovnej uzávierke a hospodáreniu ZPMP v SR za rok 2022.

Za revíznú komisiu:

Iveta Hlavenková

.....

Mária Csontosová

.....

Mária Baláž Gyuránová

.....

Za ZPMP v SR:

Mišová Iveta, riaditeľka RC ZPMP v SR

.....

V Bratislave dňa 14.03.2023